

BỘ CÔNG THƯƠNG
TRƯỜNG CAO ĐẲNG KỸ THUẬT CAO THẮNG
KHOA ĐIỆN TỬ - TIN HỌC

CHƯƠNG 3: GIAO TIẾP KẾT NỐI SỐ LIỆU

Môn Học
TRUYỀN SỐ LIỆU

NỘI DUNG

- 3.1 Các khái niệm cơ bản về truyền số liệu*
- 3.2 Thông tin nối tiếp không đồng bộ*
- 3.3 Thông tin nối tiếp đồng bộ*
- 3.4 Mạch điều khiển truyền số liệu*

NỘI DUNG

3.1 Các khái niệm cơ bản về truyền số liệu

3.2 Thông tin nối tiếp không đồng bộ

3.3 Thông tin nối tiếp đồng bộ

3.4 Mạch điều khiển truyền số liệu

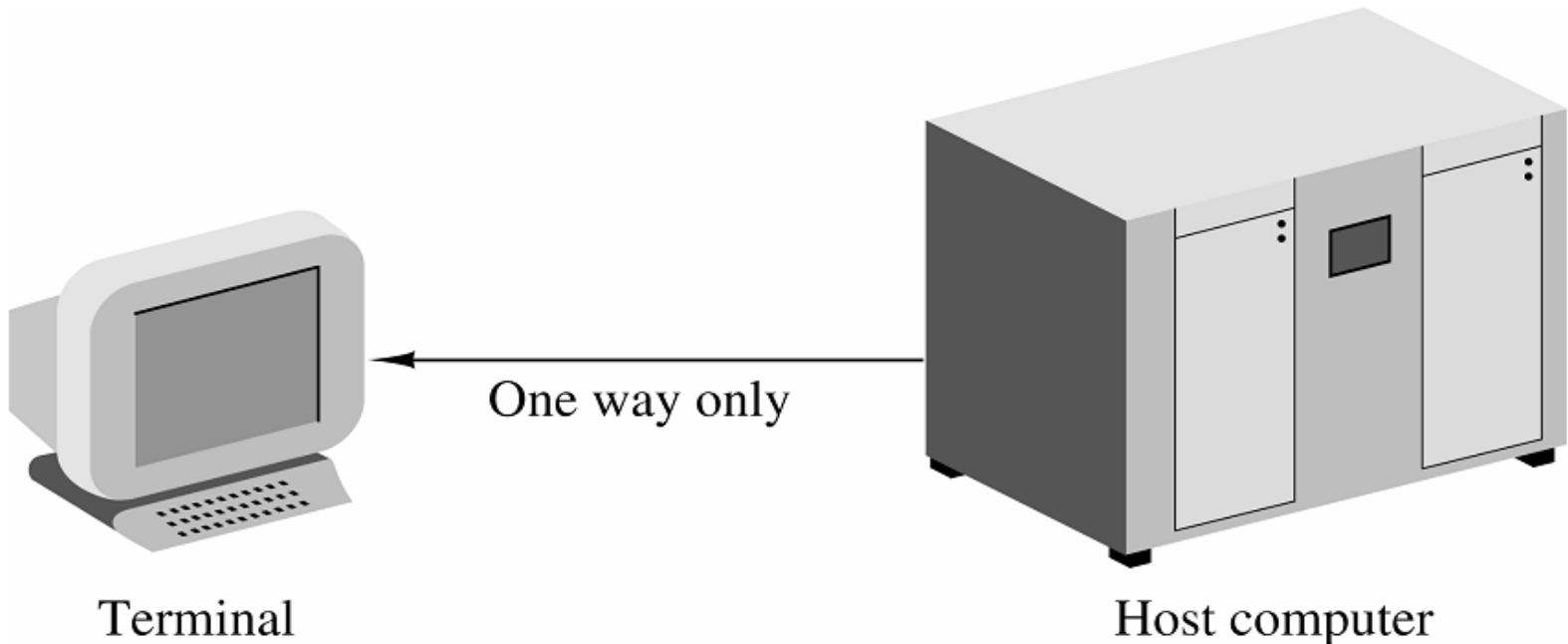

CÁC CHẾ ĐỘ THÔNG TIN (COMMUNICATION MODES)

- Đơn công (one way hay simplex)
- Bán song công (either way hay half-duplex)
- Song công (both way hay full-duplex)

CÁC CHẾ ĐỘ THÔNG TIN (COMMUNICATION MODES)

- Đơn công (one way hay simplex): dữ liệu truyền chỉ theo một hướng duy nhất (radio, TV)

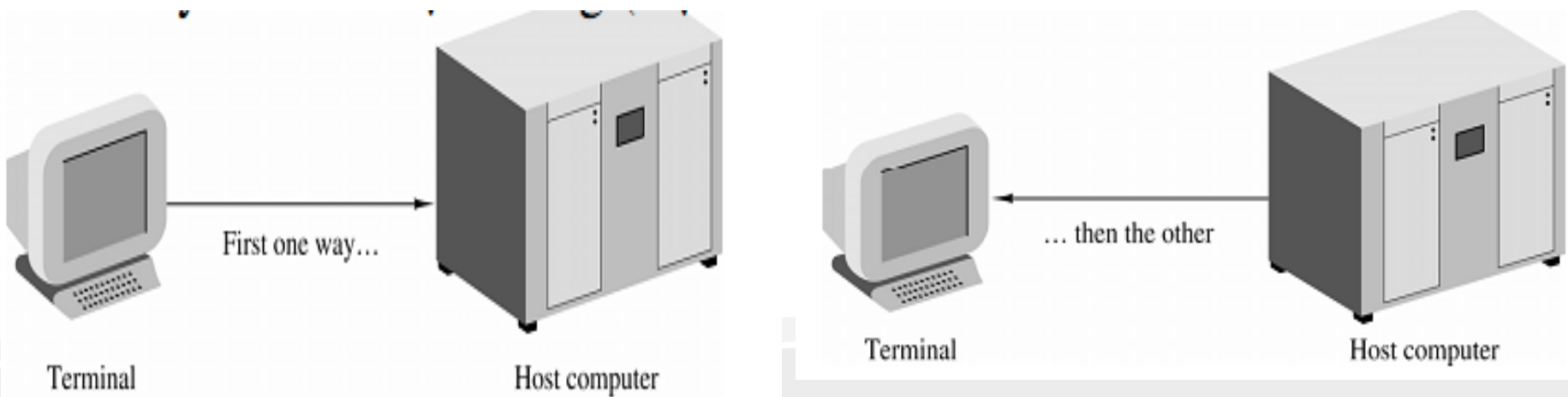

CÁC CHẾ ĐỘ THÔNG TIN (COMMUNICATION MODES)

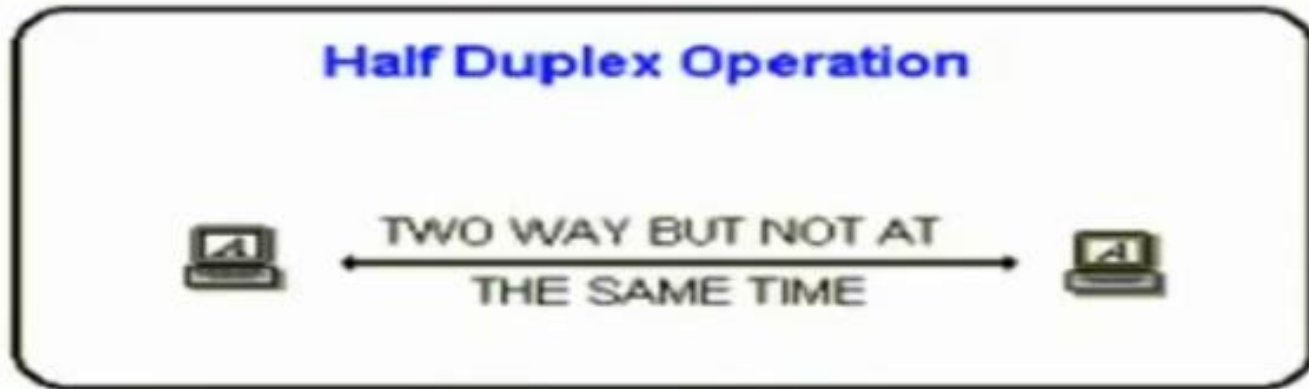

CÁC CHẾ ĐỘ THÔNG TIN (COMMUNICATION MODES)

- Bán song công (either way hay half-duplex): thông tin được truyền theo 2 chiều nhưng không đồng thời, tại mỗi thời điểm thông tin chỉ có thể truyền theo một hướng (Bộ đàm)

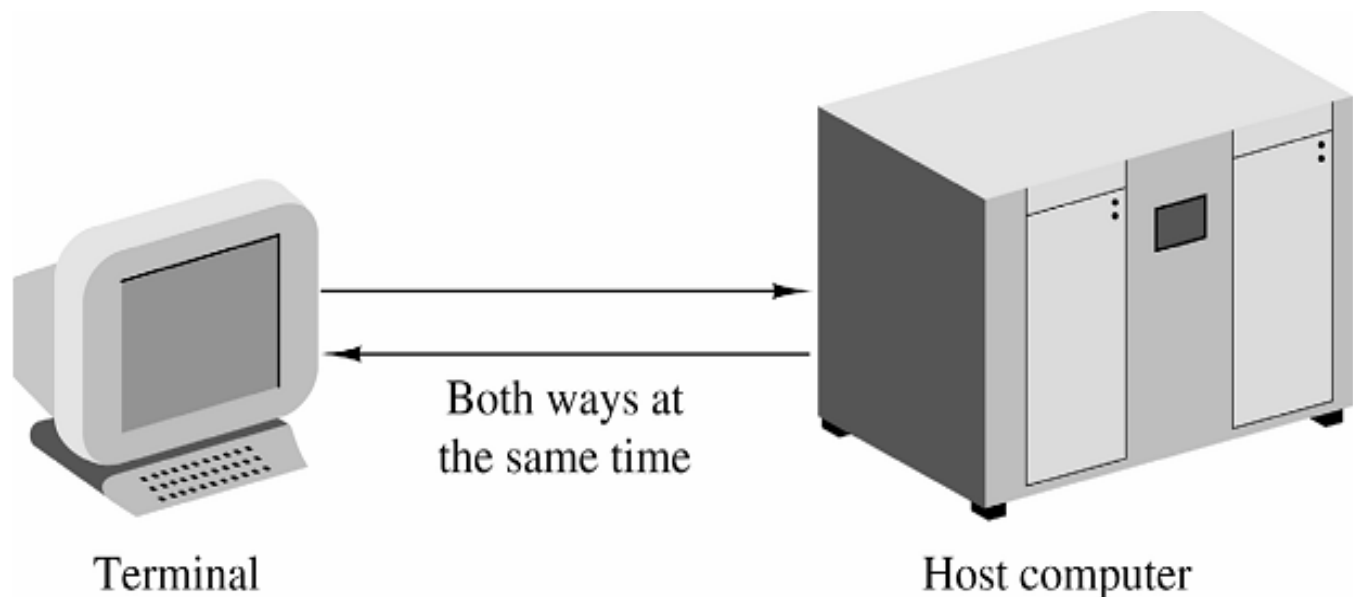

CÁC CHẾ ĐỘ THÔNG TIN (COMMUNICATION MODES)

CÁC CHẾ ĐỘ THÔNG TIN (COMMUNICATION MODES)

- Song công (both way hay full-duplex): thông tin có thể được truyền theo 2 chiều tại cùng một thời điểm trên tuyến dữ liệu (telephone)

CÁC CHẾ ĐỘ THÔNG TIN (COMMUNICATION MODES)

TRUYỀN BẤT ĐỒNG BỘ (Asynchronous Transmission)

- ❑ Là cách thức truyền mà các ký tự được truyền đi tại những thời điểm khác nhau mà khoảng thời gian nối tiếp giữa 2 ký tự không cần thiết phải là giá trị cố định

TRUYỀN BẤT ĐỒNG BỘ (Asynchronous Transmission)

- Máy phát và máy thu độc lập trong việc sử dụng đồng hồ
- Đồng hồ chính là bộ phát xung clock cho việc dịch bit dữ liệu
- Để nhận được dữ liệu máy thu phải đồng bộ theo từng ký tự một
- Sử dụng để truyền ký tự giữa một bàn phím và một máy tính, hay truyền các khối ký tự giữa 2 máy tính
- Ứng dụng khi truyền tốc độ trung bình và thấp

TRUYỀN ĐỒNG BỘ

(Synchronous Transmission)

- ❑ Là cách thức truyền trong đó khoảng thời gian cho mỗi bit như nhau
- ❑ Khoảng thời gian từ bit cuối của ký tự này đến bit đầu của ký tự kế tiếp bằng 0 hoặc bằng bội số tổng thời gian cần thiết truyền hoàn chỉnh một ký tự

TRUYỀN ĐỒNG BỘ

(Synchronous Transmission)

- ❑ Máy phát và máy thu sử dụng một đồng hồ chung
- ❑ Khối dữ liệu hoàn chỉnh được truyền thành một luồng bit liên tục không có bất cứ sự trễ nào giữa các phân tử 8 bit (ký tự)
- ❑ Ứng dụng khi truyền tốc độ cao

KIỂM SOÁT LỖI (Error Control)

□ Trong quá trình truyền luồng bit giữa 2 DTE rất thường xảy ra sai lạc thông tin

□ Ví dụ

➤ Truyền1 0 1 1 0.....

➤ Nhận1 0 1 0 0.....

□ Cần có phương tiện phát hiện lỗi và sửa lỗi

KIỂM SOÁT LỖI (Error Control)

- ❑ Sử dụng các lược đồ để phát hiện lỗi, sửa lỗi
- ❑ Việc chọn lược đồ tùy vào phương pháp truyền được dùng
 - **Truyền bất đồng bộ:** thêm 1 ký số nhị phân vào mỗi ký tự, ký số này còn gọi là bit chẵn lẻ (parity bit)
 - **Truyền đồng bộ:** xác định lỗi xảy ra trên một frame hoàn chỉnh, dùng tuần tự để kiểm tra lỗi phức tạp hơn
- ❑ Khi phát hiện lỗi truyền thì máy thu cần lấy một bản copy khác từ nguồn

ĐIỀU KHIỂN LƯỒNG (Flow Control)

- Khi 2 thiết bị truyền thông tin qua mạng số liệu hoạt động với tốc độ khác nhau thì phải điều khiển số liệu đầu ra của thiết bị tốc độ cao hơn để ngăn chặn trường hợp tắc nghẽn

CÁC GIAO THỨC LIÊN KẾT DỮ LIỆU

- ❑ Giao thức là một tập hợp các tiêu chuẩn hay quy định phải tuân theo bởi cả hai đối tác ở đầu
- ❑ Giao thức liên kết số liệu định nghĩa những chi tiết sau:
 - Khuôn dạng của mẫu số liệu đang trao đổi
 - Dạng và thứ tự các thông điệp được trao đổi để đạt được độ tin cậy giữa 2 đối tác truyền

MÃ TRUYỀN

(Transmission Code)

- ❑ Các bộ mã là tập hợp một số giới hạn các tổ hợp nhị phân
- ❑ Mỗi tổ hợp bit nhị phân mang ý nghĩa của của một ký tự nào đó theo quy định của từng bộ mã
- ❑ Số lượng bit nhị phân trong một tổ hợp bit nói lên quy mô của một bộ mã
- ❑ **Ví dụ:** gọi **n là số bit** trong một tổ hợp bit thì **số ký tự** có thể mã hóa là **2^n**
- ❑ Một số bộ mã thông dụng: Baudot, BCD, EBCDIC, ASCII

MÃ TRUYỀN

(Transmission Code)

Mã Baudot

- Năm 1874, Emil Baudot (người Pháp) đã phát triển mã chữ và số Baudot
- Dùng trong mạng telex
- Là mã chữ và số gồm **5 bits** cho phép biểu diễn **32 ký tự**
- Dùng 2 ký tự đặc biệt để mở rộng tập mã là Letters Shift (LS) hay Figures Shift (FS)
- Các ký tự FS/LS đi trước một mã ký tự sẽ cho ra các ý nghĩa khác nhau.

BẢNG MÃ BAUDOT

Bin	Dec	Hex	Letter	Figure	Bin	Dec	Hex	Letter	Figure
00000	0	0	Blank	Blank	10000	16	10	T	5
00001	1	1	E	3	10001	17	11	Z	"
00010	2	2	LF (Line feed)	LF	10010	18	12	L	)
00011	3	3	A	-	10011	19	13	W	2
00100	4	4	Space	Space	10100	20	14	H	#
00101	5	5	S	'	10101	21	15	Y	6
00110	6	6	I	8	10110	22	16	P	0
00111	7	7	U	7	10111	23	17	Q	1
01000	8	8	CR	CR	11000	24	18	O	9
01001	9	9	D	\$	11001	25	19	B	?
01010	10	A	R	4	11010	26	1A	G	&
01011	11	B	J	BELL	11011	27	1B	FS	FS
01100	12	C	N	,	11100	28	1C	M	.
01101	13	D	F	!	11101	29	1D	X	/
01110	14	E	C	:	11110	30	1E	V	;
01111	15	F	K	(	11111	31	1F	LS	LS

Ví dụ: Chuỗi NO. 27 có dạng như sau :

LS N O FS . SPC 2 7
11111 01100 11000 11011 11100 00100 10011 00111

MÃ TRUYỀN

(Transmission Code)

☐ Mã BCD

- Binary Coded Decimal (BCD) là một cách khác để biểu diễn số thập phân (decimal numbers) ở dạng nhị phân.
- BCD được sử dụng rộng rãi và kết hợp các đặc tính của hệ thập phân và nhị phân.
- Mỗi chữ số thập phân được chuyển thành dạng nhị phân tương ứng.

MÃ TRUYỀN (Transmission Code)

□ Biến đổi số 874_{10} sang BCD:

$$\begin{array}{ccc} 8 & 7 & 4 \\ 1000 & 0111 & 0100 = 100001110100_{\text{BCD}} \end{array}$$

- Mỗi chữ số thập phân (decimal digit) là 4 bits.
- Mỗi nhóm 4-bit không bao giờ lớn hơn 9.
- Làm ngược lại để biến đổi từ BCD sang thập phân.

$$0110100000111001_{\text{BCD}} = 0110-1000-0011-1001_{\text{BCD}}$$

6 8 3 9

MÃ TRUYỀN (Transmission Code)

□ Mã EBCDIC

- Extended Binary Codes Decimal Interchange Code
- Phát triển bởi IBM năm 1962
- Bảng mã này dùng **8 bits** để biểu diễn **$2^8 = 256$** ký tự.

MÃ TRUYỀN

(Transmission Code)

Char	EBCDIC	HEX	Char	EBCDIC	HEX	Char	EBCDIC	HEX
A	1100 0001	C1	P	1101 0111	D7	4	1111 0100	F4
B	1100 0010	C2	Q	1101 1000	D8	5	1111 0101	F5
C	1100 0011	C3	R	1101 1001	D9	6	1111 0110	F6
D	1100 0100	C4	S	1110 0010	E2	7	1111 0111	F7
E	1100 0101	C5	T	1110 0011	E3	8	1111 1000	F8
F	1100 0110	C6	U	1110 0100	E4	9	1111 1001	F9
G	1100 0111	C7	V	1110 0101	E5	...	...	
H	1100 1000	C8	W	1110 0110	E6	...	...	
I	1100 1001	C9	X	1110 0111	E7	...	...	
J	1101 0001	D1	Y	1110 1000	E8	...	...	
K	1101 0010	D2	Z	1110 1001	E9	...	...	
L	1101 0011	D3	0	1111 0000	F0	...	...	
M	1101 0100	D4	1	1111 0001	F1	...	...	
N	1101 0101	D5	2	1111 0010	F2	...	...	
O	1101 0110	D6	3	1111 0011	F3	...	...	

binary	MSN	0000		0001		0010		0011		0100		0101		0110		0111	
LSN	hex	0		1		2		3		4		5		6		7	
0000	0	NUL	0 00	DLE	16 10	DS	32 20		48 30	SP	64 40	&	80 50	-	96 60		112 70
0001	1	SOH	1 01	DC1	17 11	SOS	33 21		49 31		65 41		81 51	/	97 61		113 71
0010	2	STX	2 02	DC2	18 12	FS	34 22	SYN	50 32		66 42		82 52		98 62		114 72
0011	3	ETX	3 03	TM	19 13		35 23		51 33		67 43		83 53		99 63		115 73
0100	4	PF	4 04	RES	20 14	BYP	36 24	PN	52 34		68 44		84 54		100 64		116 74
0101	5	HT	5 05	NL	21 15	LF	37 25	RS	53 35		69 45		85 55		101 65		117 75
0110	6	LC	6 06	BS	22 16	ETB	38 26	UC	54 36		70 46		86 56		102 66		118 76
0111	7	DEL	7 07	IL	23 17	ESC	39 27	EOT	55 37		71 47		87 57		103 67		119 77
1000	8		8 08	CAN	24 18		40 28		56 38		72 48		88 58		104 68		120 78
1001	9		9 09	EM	25 19		41 29		57 39		73 49		89 59		105 69		121 79
1010	A	SMM	10 0A	CC	26 1A	SM	42 2A		58 3A	? (002d)	74 4A	!	90 5A	3	106 6A	:	122 7A
1011	B	VT	11 0B	CUI	27 1B	CU2	43 2B	CU3	59 3B	.	75 4B	\$	91 5B	,	107 6B	#	123 7B
1100	C	FF	12 0C	IFS	28 1C		44 2C	DC4	60 3C	<	76 4C	*	92 5C	%	108 6C	@	124 7C
1101	D	CR	13 0D	IGS	29 1D	ENQ	45 2D	NAK	61 3D	(	77 4D	)	93 5D	-	109 6D	.	125 7D
1110	E	SO	14 0E	IRS	30 1E	ACK	46 2E		62 3E	+	78 4E	;	94 5E	>	110 6E	=	126 7E
1111	F	SI	15 0F	IUS	31 1F	BEL	27 2F	SUB	63 3F	_1	79 4F	?_2	95 5F	?	111 6F	..	127 7F

binary	MSN	1000		1001		1010		1011		1100		1101		1110		1111	
LSN	hex	<i>8</i>		<i>9</i>		<i>A</i>		<i>B</i>		<i>C</i>		<i>D</i>		<i>E</i>		<i>F</i>	
0000	0		128 80		144 90		160 A0		176 B0		192 C0		208 D0		224 E0	0	240 F0
0001	1	a	129 81	j	145 91		161 A1		177 B1	A	193 C1	J	209 D1		225 E1	1	241 F1
0010	2	b	130 82	k	146 92	s	162 A2		178 B2	B	194 C2	K	210 D2	S	226 E2	2	242 F2
0011	3	c	131 83	l	147 93	t	163 A3		179 B3	C	195 C3	L	211 D3	T	227 E3	3	243 F3
0100	4	d	132 84	m	148 94	u	164 A4		180 B4	D	196 C4	M	212 D4	U	228 E4	4	244 F4
0101	5	e	133 85	n	149 95	v	165 A5		181 B5	E	197 C5	N	213 D5	V	229 E5	5	245 F5
0110	6	f	134 86	o	150 96	w	166 A6		182 B6	F	198 C6	O	214 D6	W	230 E6	6	246 F6
0111	7	g	135 87	p	151 97	x	167 A7		183 B7	G	199 C7	P	215 D7	X	231 E7	7	247 F7
1000	8	h	136 88	q	152 98	y	168 A8		184 B8	H	200 C8	Q	216 D8	Y	232 E8	8	248 F8
1001	9	i	137 89	r	153 99	z	169 A9	4	185 B9	I	201 C9	R	217 D9	Z	233 E9	9	249 F9
1010	A		138 8A		154 9A		170 AA		186 BA		202 CA		218 DA		234 EA		250 FA
1011	B		139 8B		155 9B		171 AB		187 BB		203 CB		219 DB		235 EB		251 FB
1100	C		140 8C		156 9C		172 AC		188 BC		204 CC		220 DC		236 EC		252 FC
1101	D		141 8D		157 9D		173 AD		189 BD		205 CD		221 DD		237 ED		253 FD
1110	E		142 8E		158 9E		174 AE		190 BE		206 CE		222 DE		238 EE		254 FE
1111	F		143 8F		159 9F		175 AF		191 BF		207 CF		223 DF		111 6F		255 FF

MÃ TRUYỀN (Transmission Code)

□ Mã ASCII

- American Standards Committee for Information Interchange
- Mã 7 bit để biểu diễn cho $2^7 = 128$ ký tự.
 - Thông thường bit thứ 8 được thêm vào như là bit kiểm tra

MÃ TRUYỀN

(Transmission Code)

Binary	Dec	Hex	Abbr	Description	Binary	Dec	Hex	Abbr	Description
000 0000	0	0	NUL	Null character	001 0001	17	11	DC1	Device Control 1 (oft. XON)
000 0001	1	1	SOH	Start of Header	001 0010	18	12	DC2	Device Control 2
000 0010	2	2	STX	Start of Text	001 0011	19	13	DC3	Device Control 3 (oft. XOFF)
000 0011	3	3	ETX	End of Text	001 0100	20	14	DC4	Device Control 4
000 0100	4	4	EOT	End of Transmission	001 0101	21	15	NAK	Negative Acknowledgement
000 0101	5	5	ENQ	Enquiry	001 0110	22	16	SYN	Synchronous Idle
000 0110	6	6	ACK	Acknowledgment	001 0111	23	17	ETB	End of Trans. Block
000 0111	7	7	BEL	Bell	001 1000	24	18	CAN	Cancel
000 1000	8	8	BS	Backspace[d][i]	001 1001	25	19	EM	End of Medium
000 1001	9	9	HT	Horizontal Tab	001 1010	26	1A	SUB	Substitute
000 1010	10	0A	LF	Line feed	001 1011	27	1B	ESC	Escape[g]
000 1011	11	0B	VT	Vertical Tab	001 1100	28	1C	FS	File Separator
000 1100	12	0C	FF	Form feed	001 1101	29	1D	GS	Group Separator
000 1101	13	0D	CR	Carriage return[h]	001 1110	30	1E	RS	Record Separator
000 1110	14	0E	SO	Shift Out	001 1111	31	1F	US	Unit Separator
000 1111	15	0F	SI	Shift In	111 1111	127	7F	DEL	Delete[e][i]
001 0000	16	10	DLE	Data Link Escape					

binary	MSN	0000		0001		0010		0011		0100		0101		0110		0111	
LSN	hex	0		1		2		3		4		5		6		7	
0000	0	NUL	0 00	DLE	16 10	SP	32 20	0	48 30	@	64 40	P	80 50	,	96 60	P	112 70
0001	1	SOH	1 01	XON (DC1)	17 11	!	33 21	1	49 31	A	65 41	Q	81 51	a	97 61	q	113 71
0010	2	STX	2 02	DC2	18 12	"	34 22	2	50 32	B	66 42	R	82 52	b	98 62	r	114 72
0011	3	ETX	3 03	XOFF (DC2)	19 13	#	35 23	3	51 33	C	67 43	S	83 53	c	99 63	s	115 73
0100	4	EOT	4 04	DC4	20 14	\$	36 24	4	52 34	D	68 44	T	84 54	d	100 64	t	116 74
0101	5	ENQ	5 05	NAK	21 15	%	37 25	5	53 35	E	69 45	U	85 55	e	101 65	u	117 75
0110	6	ACK	6 06	SYN	22 16	&	38 26	6	54 36	F	70 46	V	86 56	f	102 66	v	118 76
0111	7	BEL	7 07	ETB	23 17	'	39 27	7	55 37	G	71 47	W	87 57	g	103 67	w	119 77
1000	8	BS	8 08	CAN	24 18	(	40 28	8	56 38	H	72 48	X	88 58	h	104 68	x	120 78
1001	9	HT	9 09	EM	25 19	)	41 29	9	57 39	I	73 49	Y	89 59	i	105 69	y	121 79
1010	A	LF	10 0A	SUB	26 1A	*	42 2A	:	58 3A	J	74 4A	Z	90 5A	j	106 6A	z	122 7A
1011	B	VT	11 0B	ESC	27 1B	+	43 2B	;	59 3B	K	75 4B	I	91 5B	k	107 6B	{	123 7B
1100	C	FF	12 0C	FS	28 1C	,	44 2C	<	60 3C	L	76 4C	\	92 5C	l	108 6C		124 7C
1101	D	CR	13 0D	GS	29 1D	-	45 2D	=	61 3D	M	77 4D	]	93 5D	m	109 6D	}	125 7D
1110	E	SO	14 0E	RS	30 1E	.	46 2E	>	62 3E	N	78 4E	^	94 5E	n	110 6E	~	126 7E
1111	F	SI	15 0F	US	31 1F	/	47 2F	?	63 3F	O	79 4F	_	95 5F	o	111 6F	DEL	127 7F

MÃ TRUYỀN (Transmission Code)

Binary	Dec	Hex	Glyph
010 0000	32	20	SP
010 0001	33	21	!
010 0010	34	22	"
010 0011	35	23	#
010 0100	36	24	\$
010 0101	37	25	%
010 0110	38	26	&
010 0111	39	27	'
010 1000	40	28	(
010 1001	41	29	)
010 1010	42	2A	*
010 1011	43	2B	+
010 1100	44	2C	,
010 1101	45	2D	-
010 1110	46	2E	.
010 1111	47	2F	/

Binary	Dec	Hex	Glyph
011 0000	48	30	0
011 0001	49	31	1
011 0010	50	32	2
011 0011	51	33	3
011 0100	52	34	4
011 0101	53	35	5
011 0110	54	36	6
011 0111	55	37	7
011 1000	56	38	8
011 1001	57	39	9
011 1010	58	3A	:
011 1011	59	3B	;
011 1100	60	3C	<
011 1101	61	3D	=
011 1110	62	3E	>
011 1111	63	3F	?

MÃ TRUYỀN (Transmission Code)

Dec	Hex	Glyph
64	40	@
65	41	A
66	42	B
67	43	C
68	44	D
69	45	E
70	46	F
71	47	G
72	48	H
73	49	I
74	4A	J
75	4B	K
76	4C	L
77	4D	M
78	4E	N
79	4F	O

Dec	Hex	Glyph
80	50	P
81	51	Q
82	52	R
83	53	S
84	54	T
85	55	U
86	56	V
87	57	W
88	58	X
89	59	Y
90	5A	Z
91	5B	[
92	5C	\
93	5D	]
94	5E	^
95	5F	_

Dec	Hex	Glyph
96	60	`
97	61	a
98	62	b
99	63	c
100	64	d
101	65	e
102	66	f
103	67	g
104	68	h
105	69	i
106	6A	j
107	6B	k
108	6C	l
109	6D	m
110	6E	n
111	6F	o

Dec	Hex	Glyph
112	70	p
113	71	q
114	72	r
115	73	s
116	74	t
117	75	u
118	76	v
119	77	w
120	78	x
121	79	y
122	7A	z
123	7B	{
124	7C	
125	7D	}
126	7E	~

CẤP ĐƠN VỊ DỮ LIỆU (Data Unit)

□ Đơn vị cơ bản là byte, một byte gồm 8 bits

➤ $1\text{Kb} = 2^{10} \text{ bytes} = 1024 \text{ bytes}$

➤ $1\text{Mb} = 2^{10} \text{ Kb} = 1024 \text{ Kb}$

➤ $1\text{Gb} = 2^{10} \text{ Mb} = 1024 \text{ Mb}$

➤ $1\text{Tb} = 2^{10} \text{ Gb} = 1024 \text{ Gb}$

□ Nhóm ký tự lại thành một khối gọi là đóng gói dữ liệu.

Một khối dữ liệu như vậy gọi là một packet hay một frame

GIAO THỨC (Protocol)

- ❑ Là tập hợp các quy định liên quan đến các yếu tố kỹ thuật truyền số liệu, cụ thể hoá các công tác cần thiết và quy trình thực hiện

HOẠT ĐỘNG KẾT NỐI

- ❑ Điểm nối điểm (point to point): một đầu cuối số liệu chỉ làm việc với một đầu cuối khác tại một thời điểm
- ❑ Đa điểm (multi point): một đầu cuối số liệu có thể thông tin với các đầu cuối khác một cách đồng thời

NỘI DUNG

3.1 Các khái niệm cơ bản về truyền số liệu

3.2 Thông tin nối tiếp không đồng bộ

3.3 Thông tin nối tiếp đồng bộ

3.4 Mạch điều khiển truyền số liệu

THÔNG TIN NỐI TIẾP KHÔNG ĐỒNG BỘ

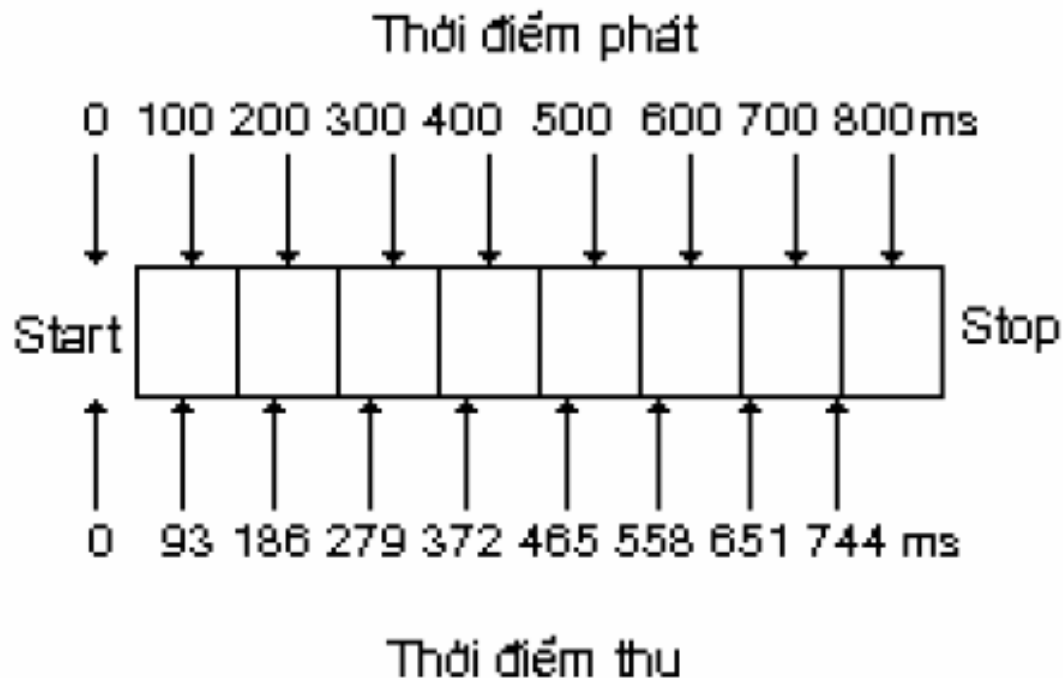
- ❑ Số liệu được truyền giữa 2 DTE dưới dạng chuỗi liên tiếp các bit gồm nhiều phần tử 8 bit gọi là byte hay ký tự dùng chế độ truyền đồng bộ hoặc bất đồng bộ
- ❑ Trong các DTE mỗi phần tử như vậy được lưu trữ và xử lý dưới dạng song song

THÔNG TIN NỐI TIẾP KHÔNG ĐỒNG BỘ

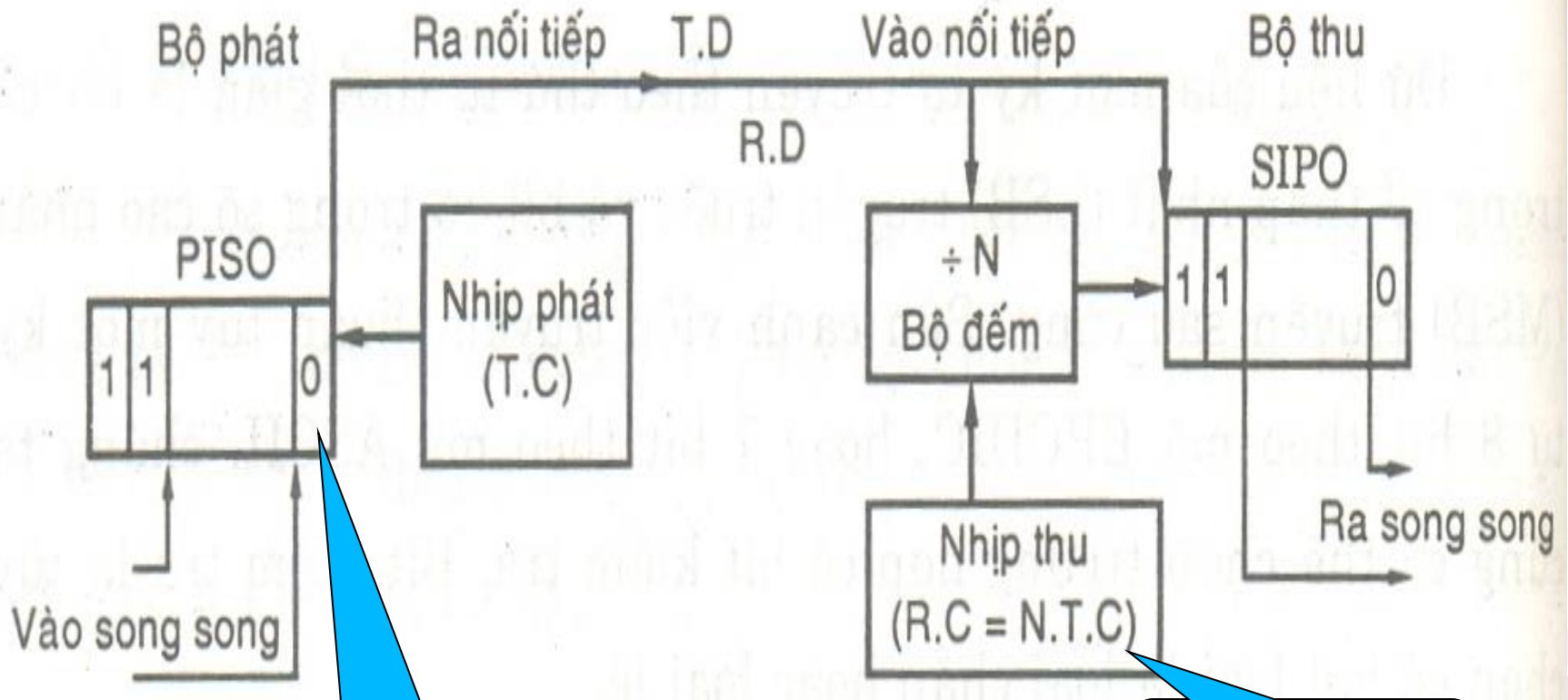
- ❑ Các mạch điều khiển trong DTE hình thành nên giao tiếp giữa thiết bị và liên kết dữ liệu nối tiếp phải thực thi các chức năng:
 - Chuyển từ song song → nối tiếp
 - Chuyển từ nối tiếp → song song
 - Tại máy thu phải đạt được sự đồng bộ bit, byte, frame
 - Cơ cấu phát sinh các ký số kiểm tra để phát hiện lỗi
- ❑ PISO (Parallel Input Serial Output)
- ❑ SIPO (Serial Input Parallel Output)

NGUYÊN TẮC ĐỒNG BỘ BIT

- Bộ thu lấy mẫu tại trung tâm của mỗi bit
- Mất đồng bộ bit, dữ liệu truyền và nhận sai lệch

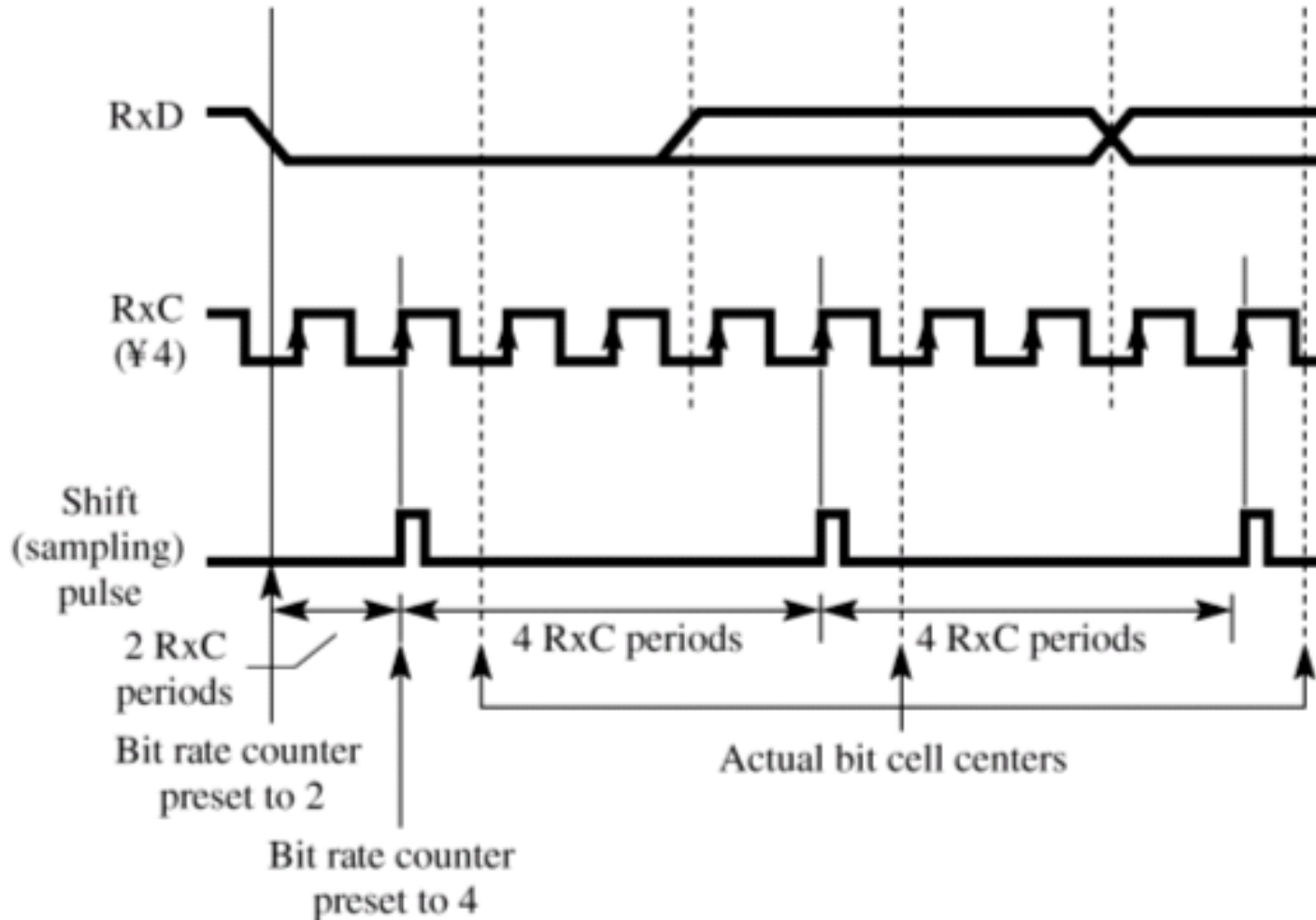
NGUYÊN TẮC ĐỒNG BỘ BIT

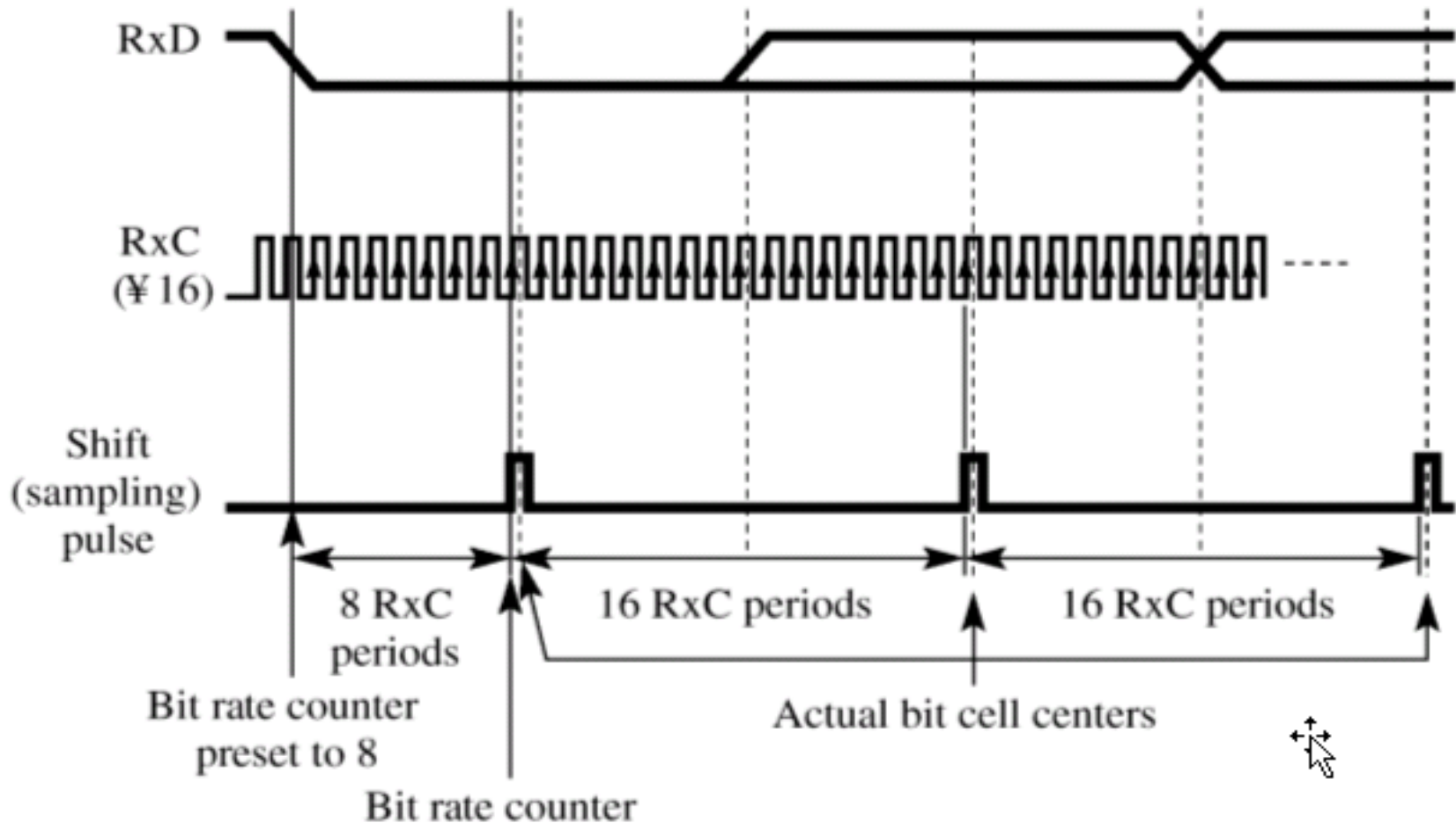
Parallel In
Serial Out

Nhịp thu gấp N
lần nhịp phát

ĐỒNG BỘ BIT – XUNG THU GẤP 4 LẦN XUNG PHÁT

ĐỒNG BỘ BIT – XUNG THU GẤP 16 LẦN XUNG PHÁT

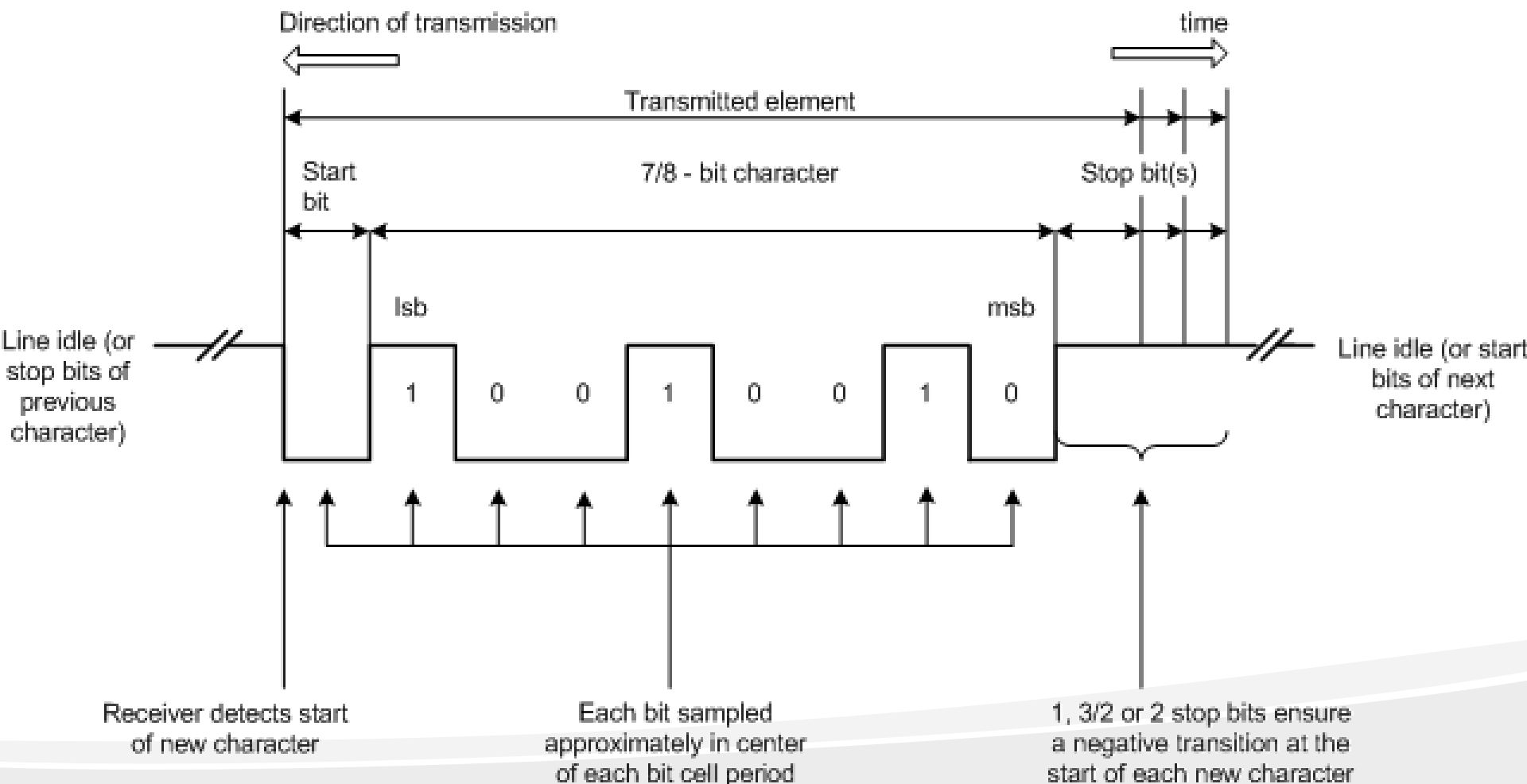

NGUYÊN TẮC ĐỒNG BỘ BYTE (KÝ TỰ)

- ❑ Mạch điều khiển truyền nhận được lập trình để hoạt động với số bit bằng nhau trong một ký tự
- ❑ Ký tự có thể 7 bits hoặc 8 bits được đồng bộ bằng cách thêm vào 1 bit biểu diễn sự bắt đầu của ký tự (start bit) và 1 hoặc 1.5 hoặc 2 bit biểu diễn sự kết thúc của 1 ký tự (stop bit)

NGUYÊN TẮC ĐỒNG BỘ BYTE (KÝ TỰ)

Start/stop bit trong truyền bất đồng bộ

- Phân biệt start bit của ký tự hiện hành và:
 - stop bit của ký tự trước
 - trạng thái rảnh (idle)
- Tối thiểu có một biến đổi ($1 \rightarrow 0 \rightarrow 1$) giữa các ký tự liên tiếp nhau
- Số stop bit nhiều hay ít tùy thuộc vào yêu cầu

MSB & LSB

- ❑ Bit có trọng số thấp nhất (LSB) được truyền trước, bit có trọng số cao nhất (MSB) được truyền sau cùng
 - LSB: Least Significant Bit
 - MSB: Most Significant Bit

NGUYÊN TẮC ĐỒNG BỘ KHUNG (FRAME)

- Các ký tự được truyền theo từng khối – khung tin (frame)
- Bộ thu cần biết lúc nào bắt đầu và lúc nào kết thúc một khung
- Đóng khung bằng ký tự STX (Start of Text) và ETX (End of Text)

- Nhận được STX: bắt đầu khung
- Tiếp tục nhận các ký tự cho đến khi nhận được ETX
 - Nếu nội dung của khối dữ liệu có chứa ký tự STX hay ETX???

Ký tự DLE

ASCII

- DLE (Data Link Escape) là ký tự thêm vào nhằm khắc phục vấn đề nêu trên
- Bắt đầu 1 khung là DLE STX
- Kết thúc 1 khung là DLE ETX
 - Nếu trong khối dữ liệu xuất hiện 2 ký tự liên tiếp DLE STX hay DLE ETX ???
- Nếu trong khối dữ liệu xuất hiện ký tự DLE thì thêm 1 ký tự DLE liền kề
 - Phía thu sẽ tự động loại bỏ 1 DLE

Ký tự DLE

ASCII

Chèn thêm

NỘI DUNG

3.1 Các khái niệm cơ bản về truyền số liệu

3.2 Thông tin nối tiếp không đồng bộ

3.3 Thông tin nối tiếp đồng bộ

3.4 Mạch điều khiển truyền số liệu

Khái quát

- Hiệu suất truyền bất đồng bộ thấp do dùng start và stop bit
- Đồng bộ bit của truyền bất đồng bộ trở nên thiếu tin cậy khi tăng tốc độ truyền
- => Sử dụng truyền đồng bộ
- Có 2 lược đồ truyền nối tiếp đồng bộ:
 - Truyền đồng bộ thiên hướng bit
 - Truyền đồng bộ thiên hướng ký tự

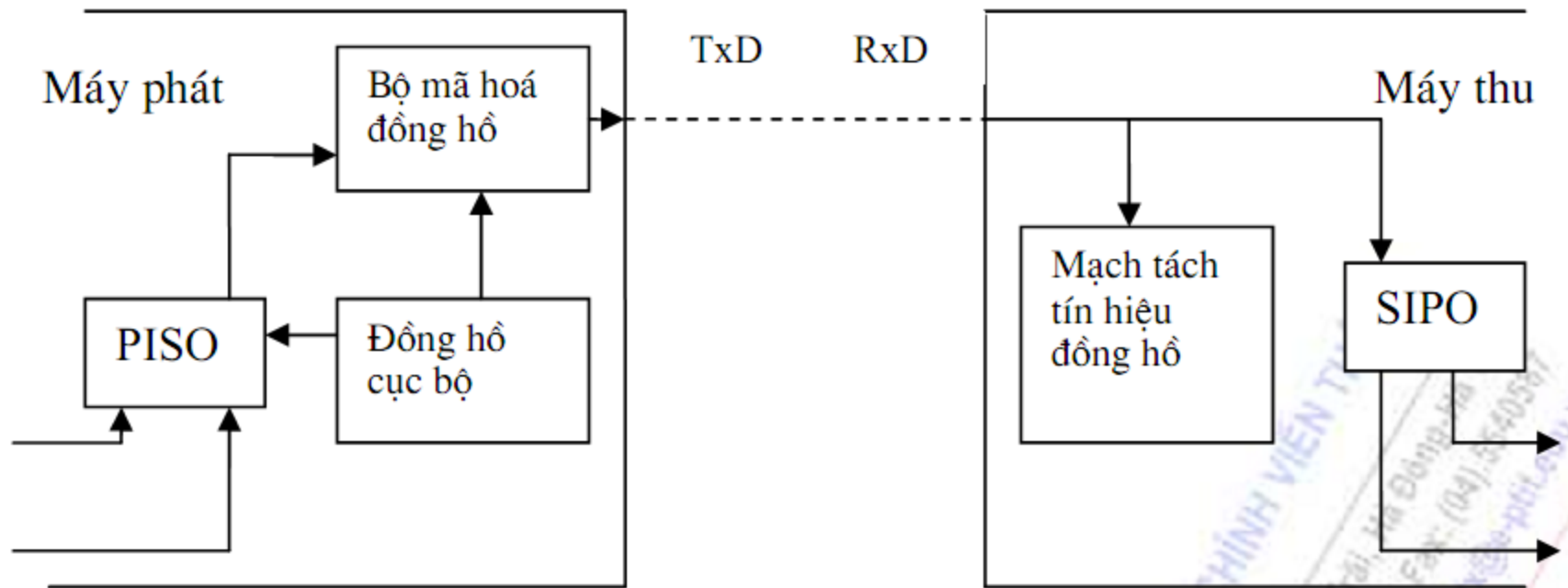

NGUYÊN TẮC ĐỒNG BỘ BIT

- Đồng hồ thu chạy đồng bộ với tín hiệu đến
- Không dùng start bit, stop bit
- Máy thu đồng bộ bit trong 2 cách
 - Nhúng thông tin định thời vào tín hiệu truyền (Sau đó máy thu sẽ tách tín hiệu định thời ra)
 - Máy thu có 1 đồng hồ cục bộ được giữ đồng bộ với tín hiệu thu nhờ vòng khoá pha số (Digital Phase Lock Loop)

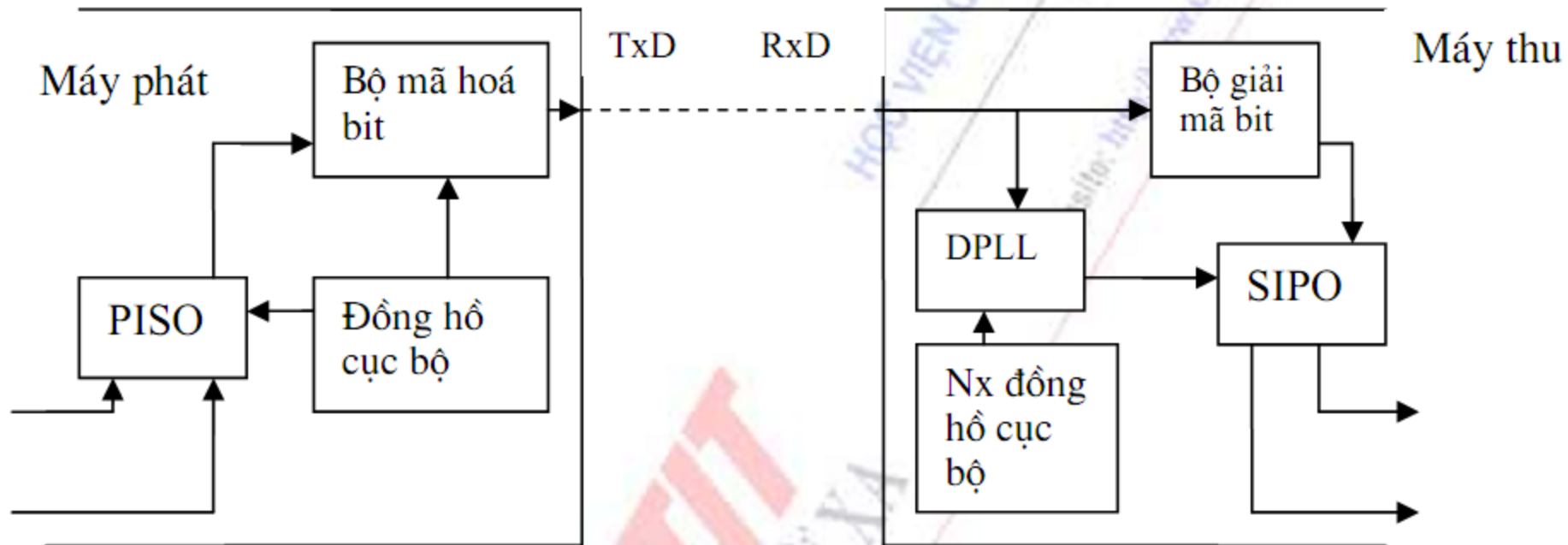
NGUYÊN TẮC ĐỒNG BỘ BIT

a) Mã hoá xung đồng hồ

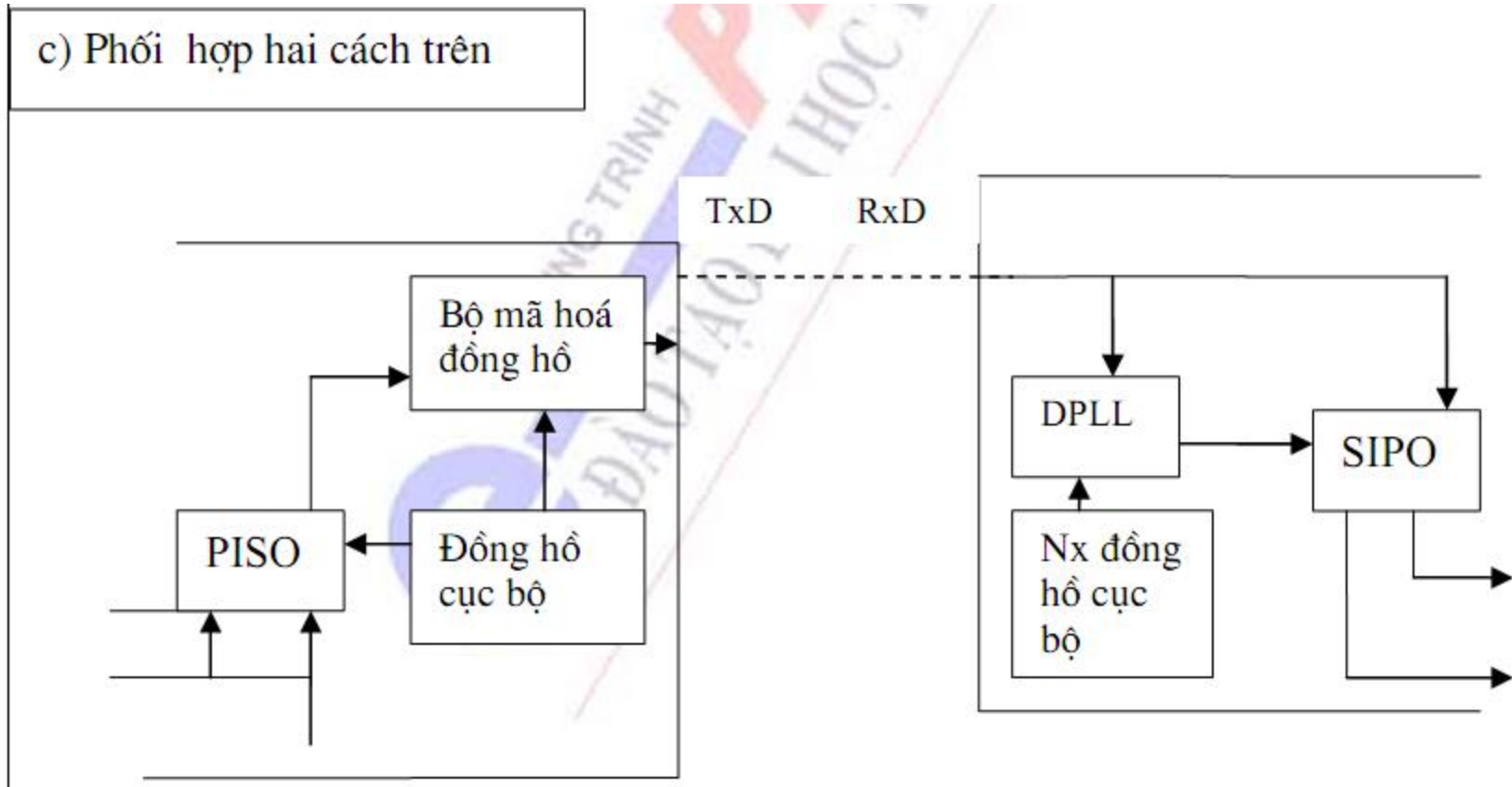
NGUYÊN TẮC ĐỒNG BỘ BIT

b) Dùng DPLL

NGUYÊN TẮC ĐỒNG BỘ BIT

c) Phối hợp hai cách trên

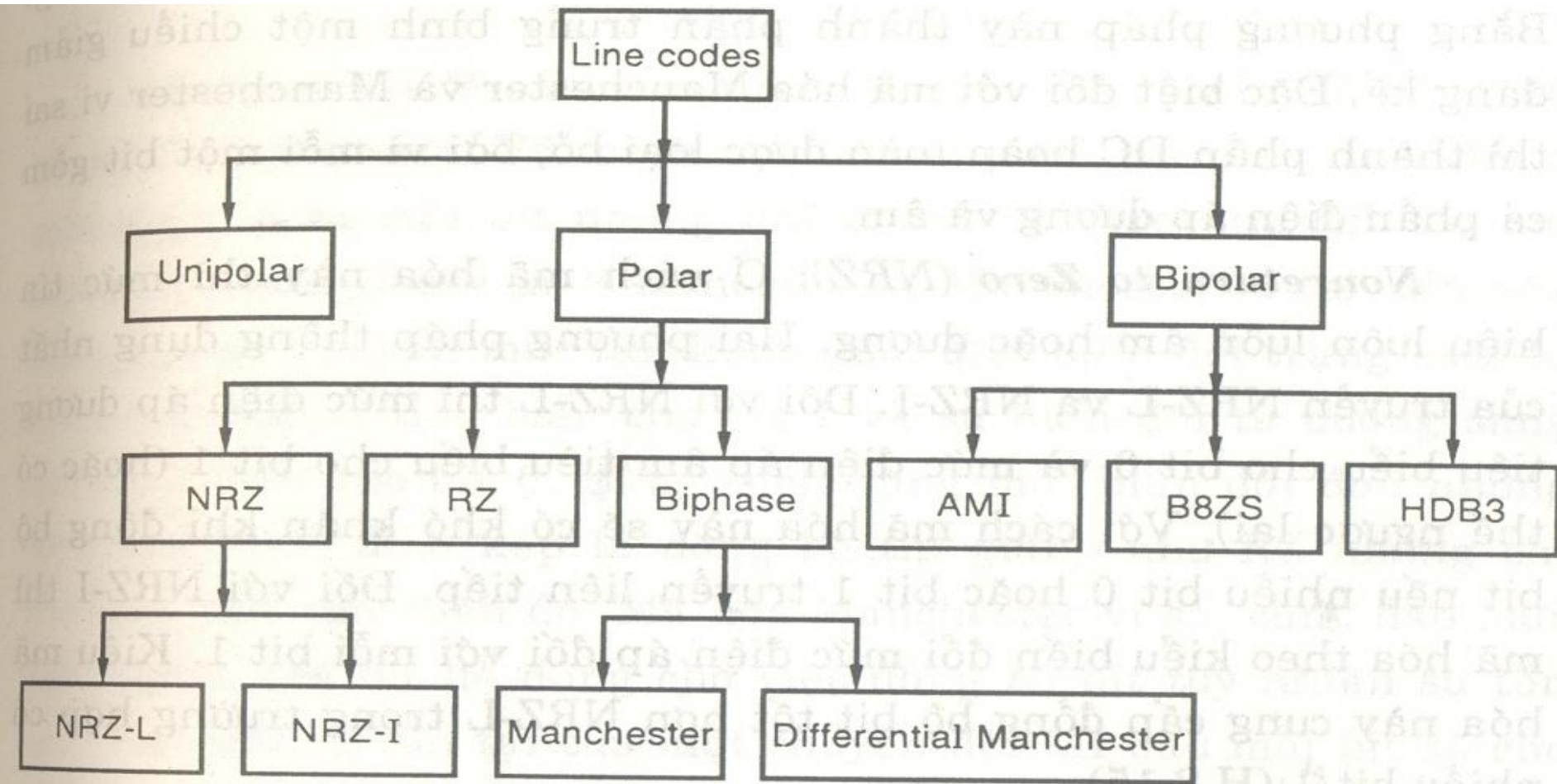

MÃ HOÁ XUNG ĐỒNG HỒ

- Mã hoá xung đồng hồ (mã hoá nhịp): clock encoding
- Nhịp được nhúng (mã hoá) vào trong tín hiệu phát và phía thu sẽ tách nhịp
- Cách mã hoá nhịp vào tín hiệu thường được thực hiện với mã đường dây hay còn gọi là biến đổi số - số

CÁC LOẠI MÃ ĐƯỜNG DÂY (LINE CODES)

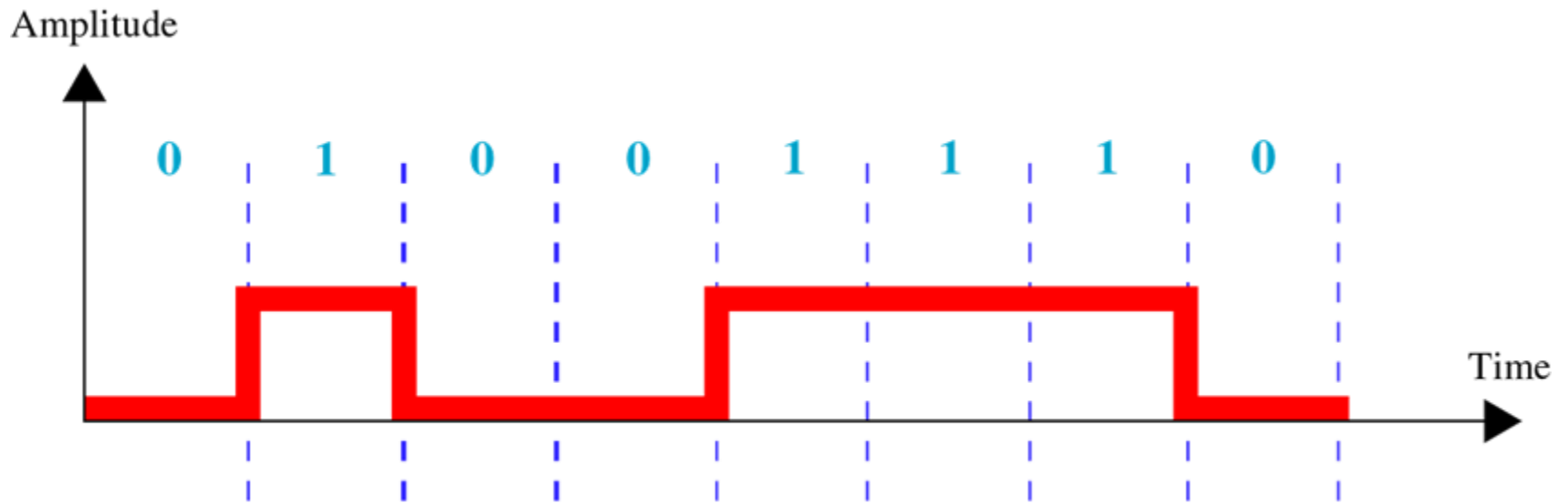

Unipolar

- Sử dụng các xung áp, gửi dọc theo dây dẫn
- Một mức điện áp cho bit 0 và 1 mức cho bit 1
 - Thông thường bit 1 có mức điện áp 1 cực tính (âm hoặc dương), bit 0 có mức điện áp 0
- Mức trung bình một chiều khác 0
- Khi tín hiệu phía thu không thay đổi, thì sẽ không xác định được thời điểm bắt đầu và kết thúc của 1 bit, dẫn đến sự đồng bộ bit kém

Unipolar

Polar

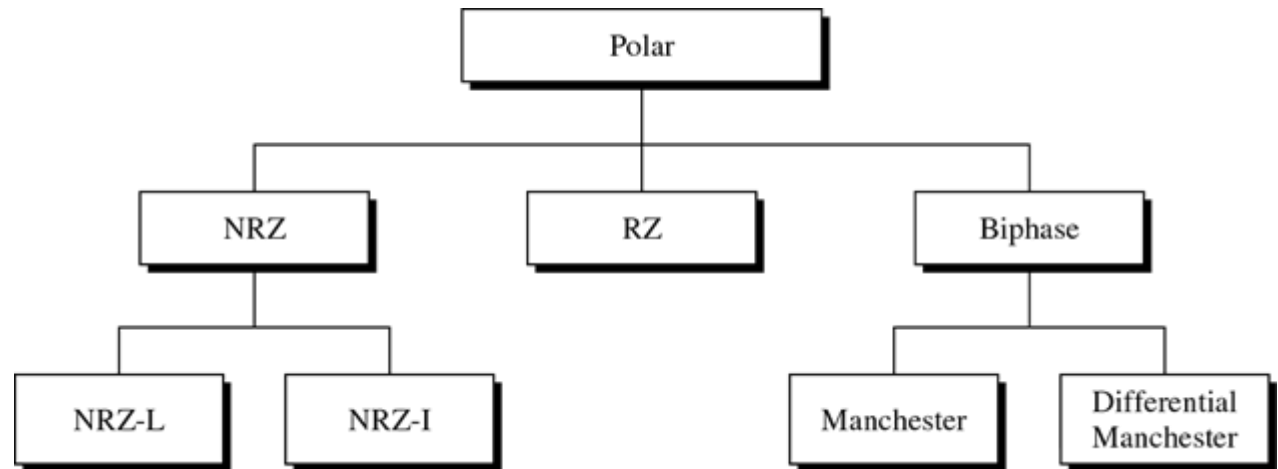
- Sử dụng 2 mức điện áp âm và dương
- Thành phần trung bình 1 chiều giảm đáng kể

- Bao gồm:

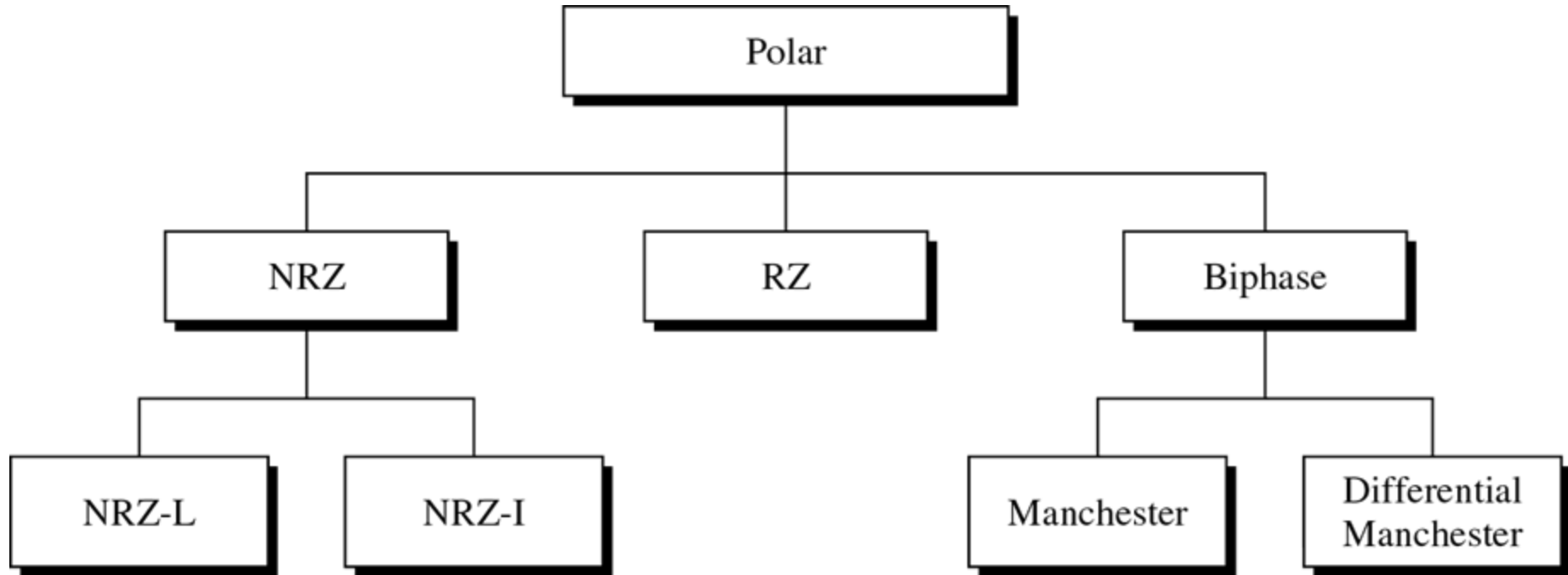
- NRZ

- RZ

- Biphase

Polar

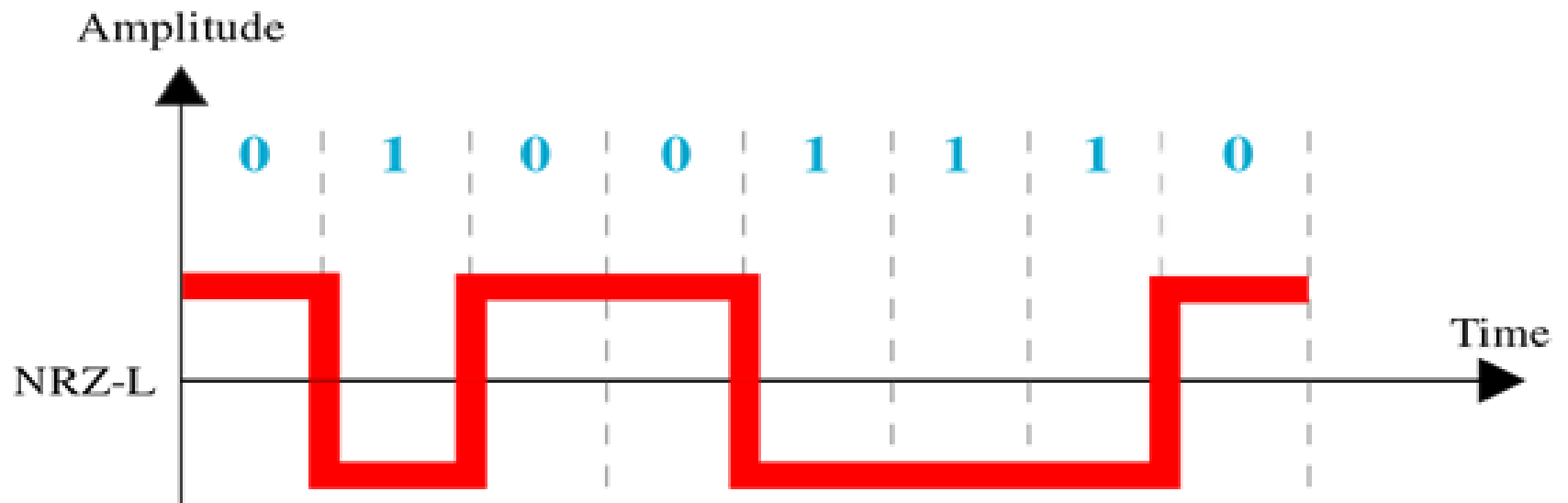

Polar NRZ

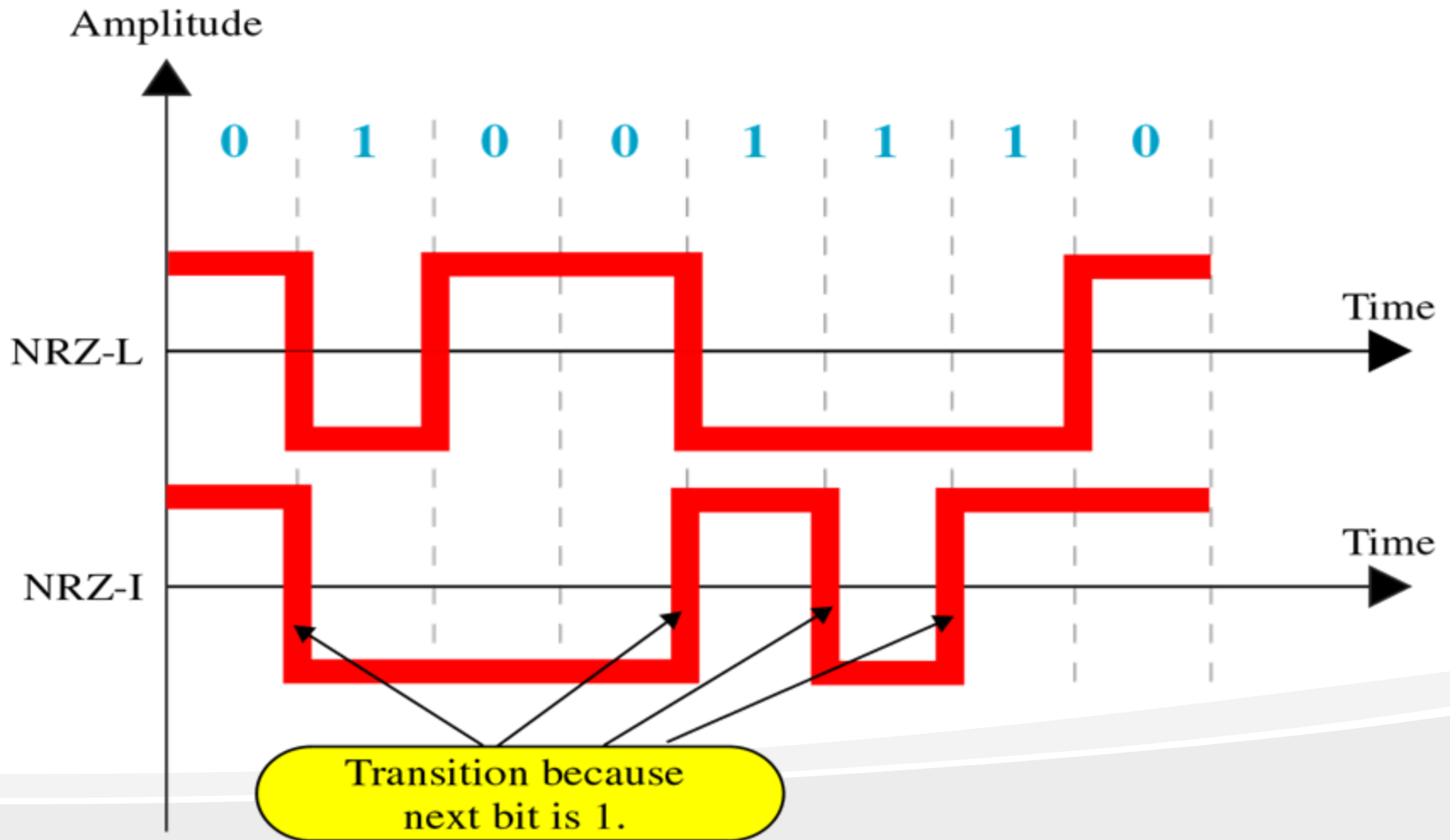
- ◆ Nonreturn to zero (NRZ): mức điện áp luôn âm hoặc dương
 - ◆ Nonreturn to zero – level (NRZ-L)
 - 2 mức điện áp khác nhau cho bit 1 và bit 0
 - Thông thường điện áp âm dùng cho bit 1, điện áp dương dùng cho bit 0 (hoặc có thể ngược lại)
 - ◆ Nonreturn to zero – Inverted (NRZ-I)
 - Bit 1 sẽ tạo một sự thay đổi mức điện áp
 - Bit 0 giữ nguyên mức điện áp

Polar NRZ

Polar NRZ

Ví dụ

◆ Vẽ giản đồ xung cho chuỗi
[LSB]0111111[MSB] theo mã
NRZ-L và NRZ-I.

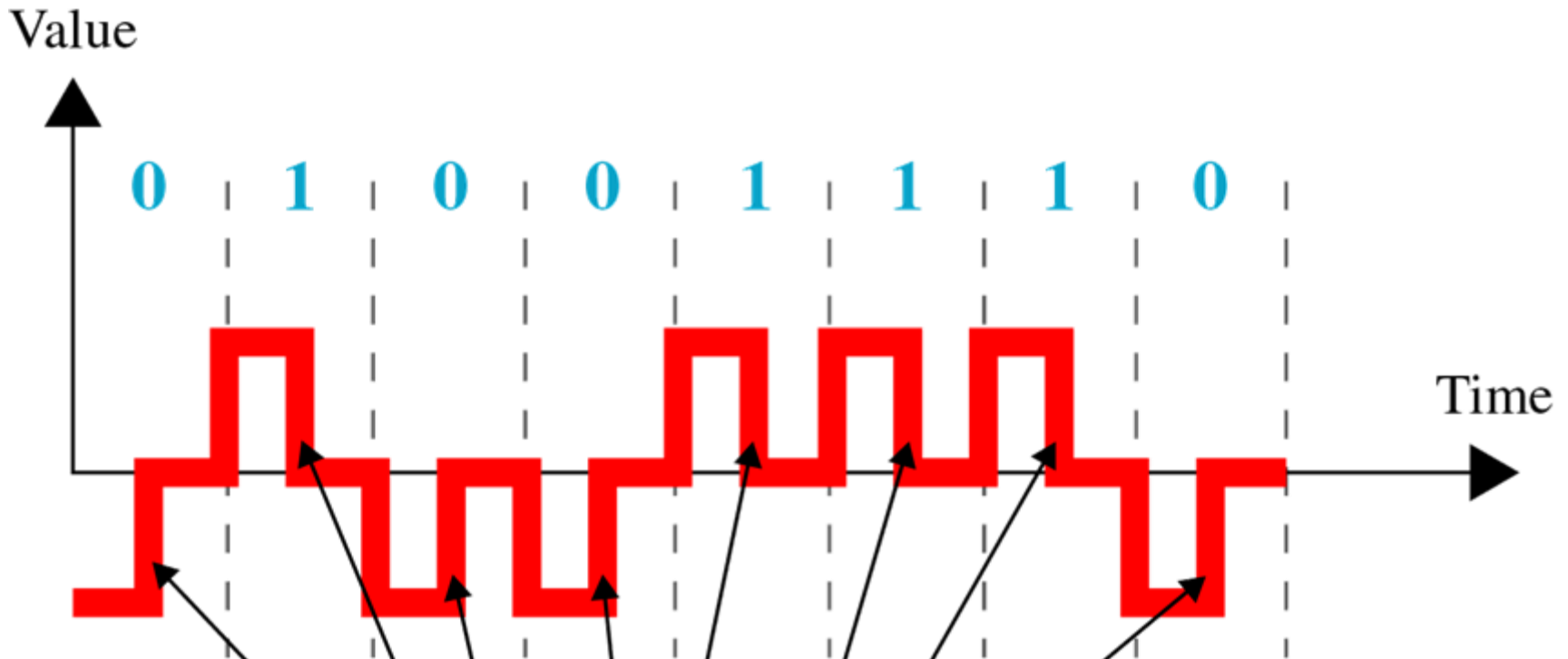

Return to zero (RZ):

- ◆ Mã hoá 3 mức: dương, âm, và zero
- ◆ Tín hiệu thay đổi trong mỗi khoảng bit
- ◆ Bit 1: thay đổi từ dương xuống zero
- ◆ Bit 0: thay đổi từ âm lên zero
- ◆ Khả năng đồng bộ bit rất hiệu quả tuy nhiên đòi hỏi một băng thông rộng

Return to zero (RZ)

◆ Return to zero (RZ):

These transitions can be used for synchronization.

Ví dụ

◆ Vẽ xung truyền chuỗi bit
[LSB]11100101[MSB]

Ví dụ

◆ Vẽ xung truyền chuỗi bit
[LSB]00111101[MSB]

Biphase

- Mã hóa giải quyết vấn đề đồng bộ tốt nhất
- Tín hiệu thay đổi ở điểm giữa nhưng không trở về zero như RZ
- Có 2 loại Biphase:
 - Manchester
 - Differential Manchester (Manchester vi sai)

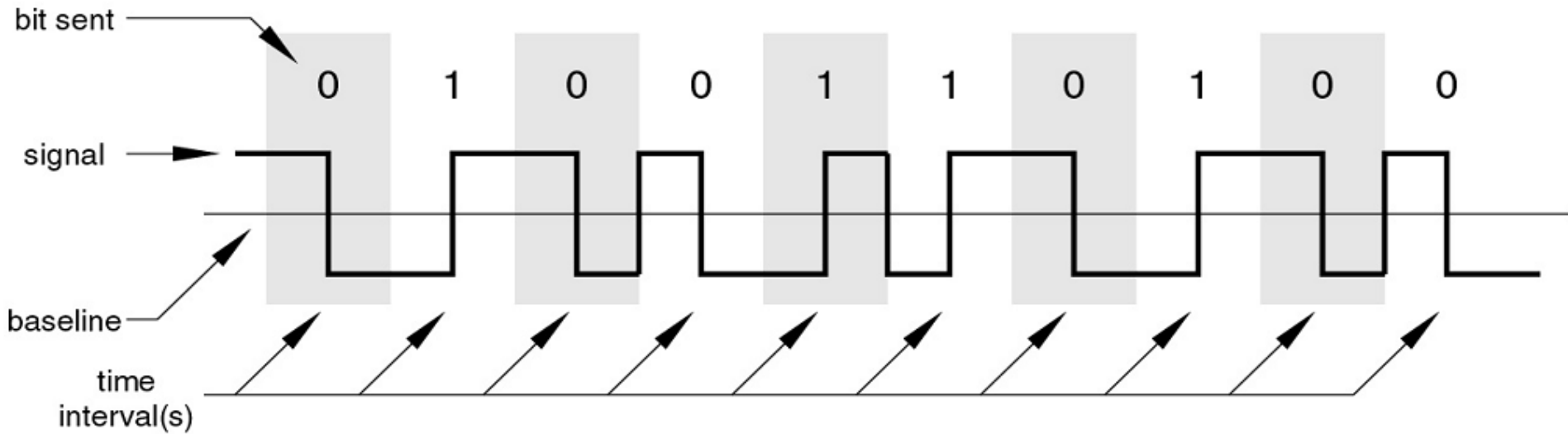

Manchester

- Mã hóa chuyển mức tại điểm giữa
- Bit 1 tương ứng với biến đổi trạng thái từ âm sang dương
- Bit 0 tương ứng với biến đổi từ dương sang âm

Manchester

Bit 1: - \rightarrow +

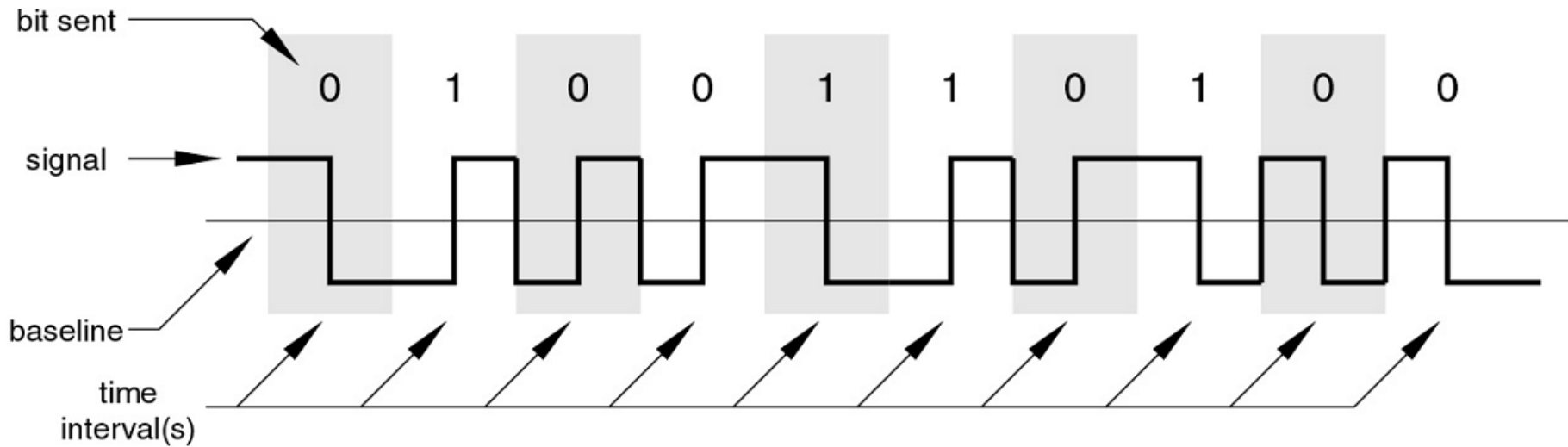
Bit 0: + \rightarrow -

Manchester vi sai

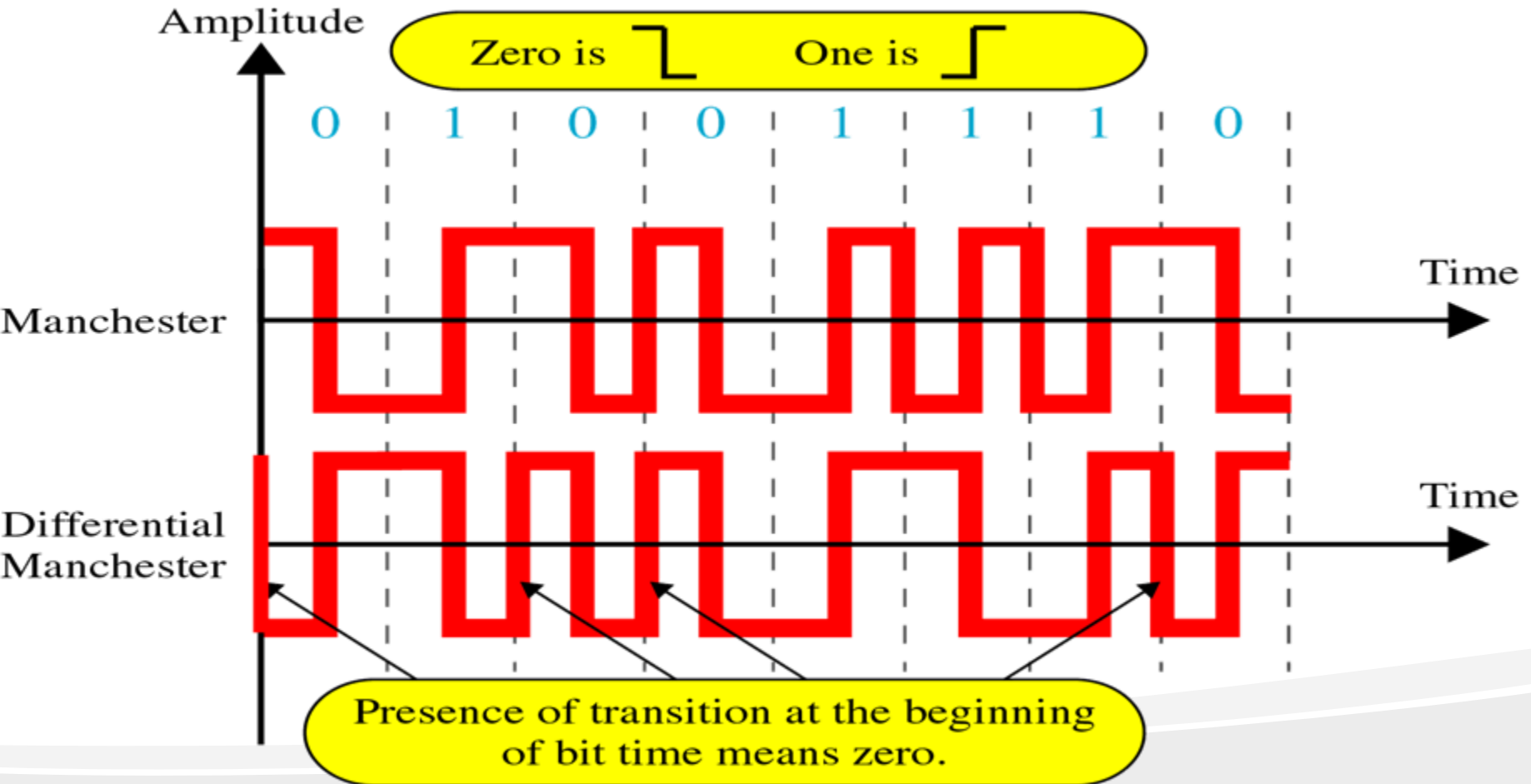
- Cũng sử dụng phương pháp đảo mức điện giữa của bit để dùng cho việc đồng bộ bit
- Phân biệt bit 0 / 1 dựa trên việc tồn tại hay không tồn tại chuyển đổi tại đầu mỗi bit
 - Bit 0: chuyển đổi
 - Bit 1: giữ nguyên

Manchester vi sai

Ví dụ

Manchester v.s Manchester vi sai

Bipolar

- Sử dụng 3 mức điện áp: dương, âm, zero
- Bit 0 tương ứng với mức zero
- Bit 1 tương ứng với thay đổi xen kẽ dương âm
- Ba loại thông dụng
 - AMI
 - B8ZS
 - HDB3

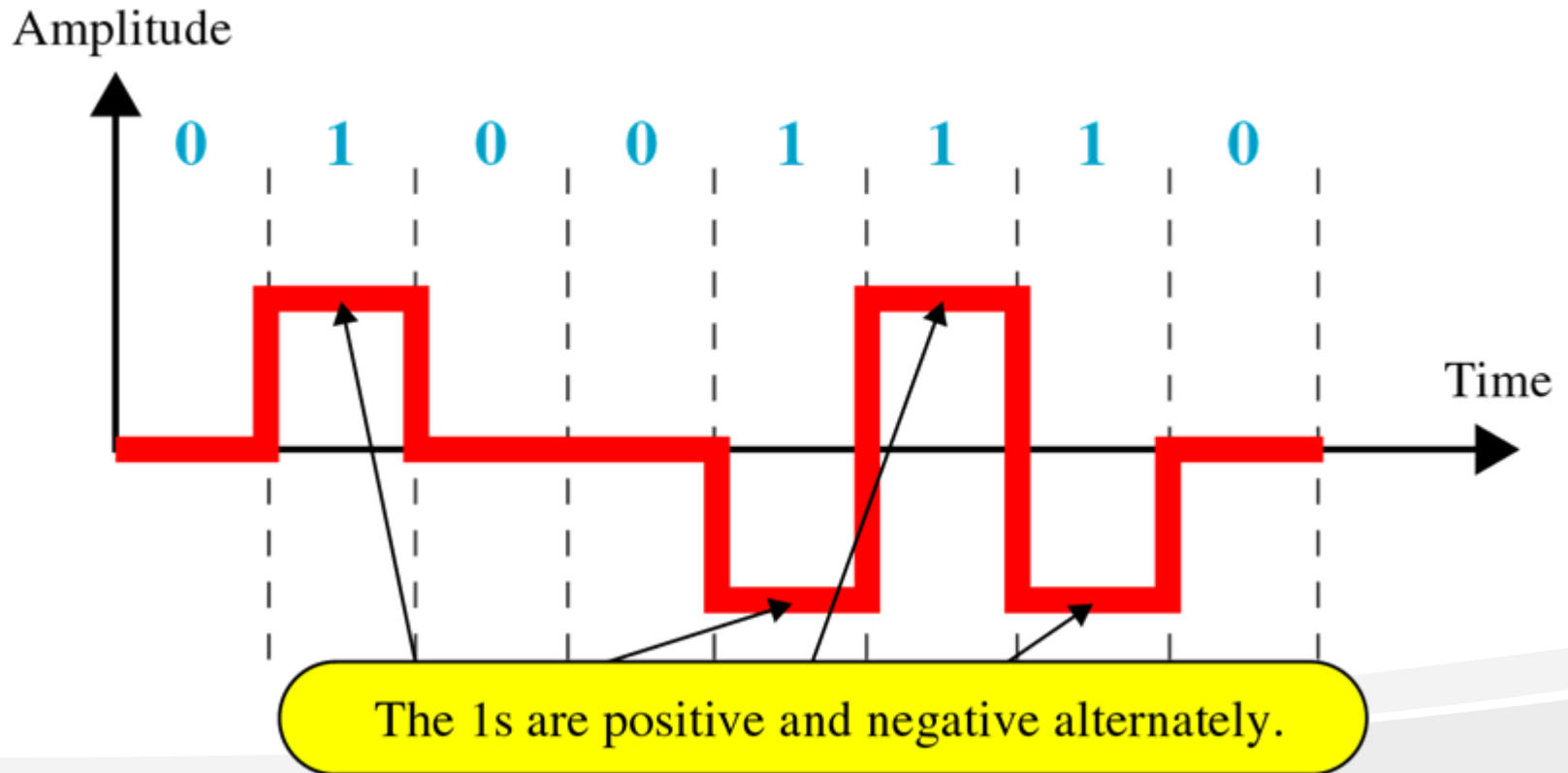
AMI

◆ AMI = Alternative Mark Inversion

- Bit 0 ở mức zero
- Bit 1 ở mức âm/dương: các bit 1 gần nhau nhận xen kẽ mức dương âm
- Đồng bộ bit tốt nếu chuỗi có nhiều bit 1, ngược lại không đảm bảo nếu gặp dãy bit 0 kéo dài

AMI

◆ AMI = Alternative Mark Inversion

Ví dụ

Vẽ xung truyền chuỗi bit
0010.0001.0010.1000

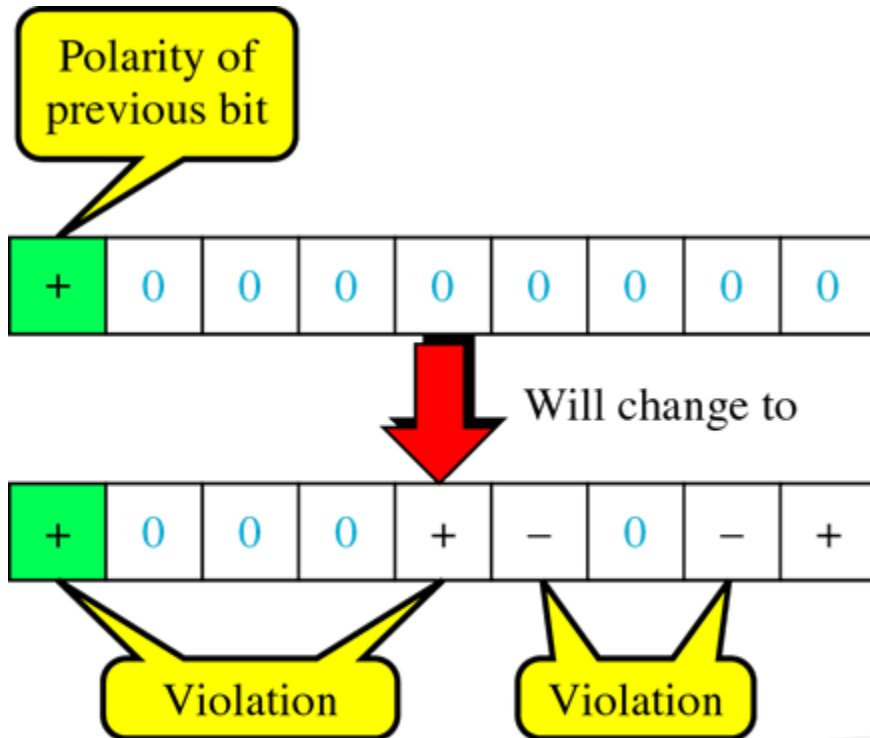
B8ZS

◆ B8ZS = Bipolar 8-zero Substitution

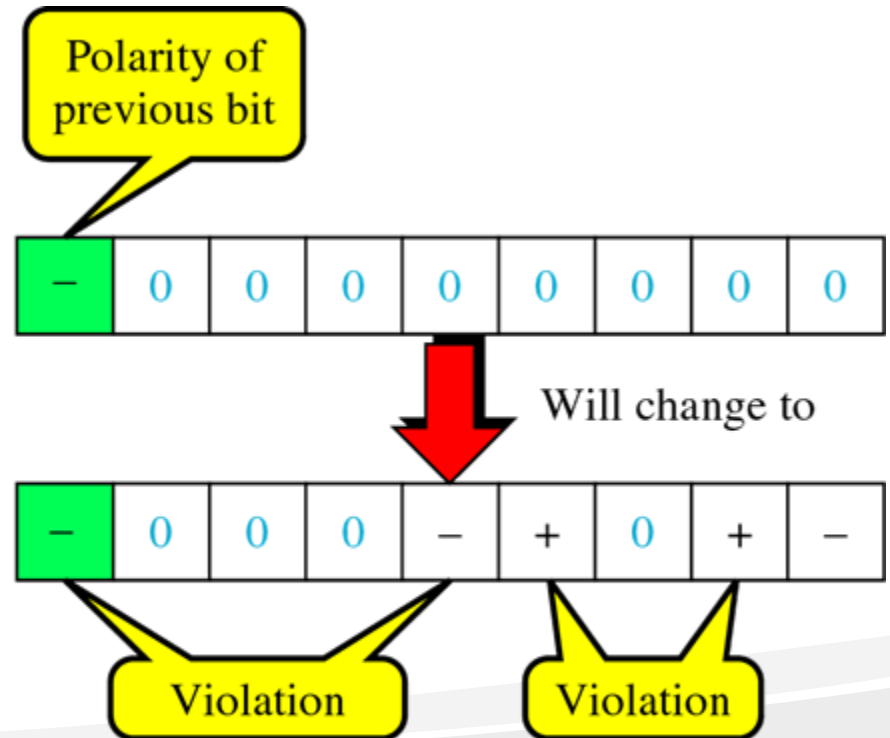
- Giải quyết vấn đề đồng bộ trong trường hợp có xuất hiện các chuỗi bit 0 kéo dài
- Tương tự AMI, có sự đảo cực tính mỗi khi gặp bit 1
- Mẫu 8 bit 0 liên tiếp được thay bằng mẫu 8 bit khác
- Tùy vào cực tính của bit nằm trước mẫu 8 bit 0 này mà sinh ra mẫu bit thay thế:
 - Nếu bit này có cực tính dương thì thay bằng dãy 0 0 0 + - 0 - +
 - Nếu bit này có cực tính âm thì thay bằng dãy 0 0 0 - + 0 + -

B8ZS

◆ B8ZS = Bipolar 8-zero Substitution

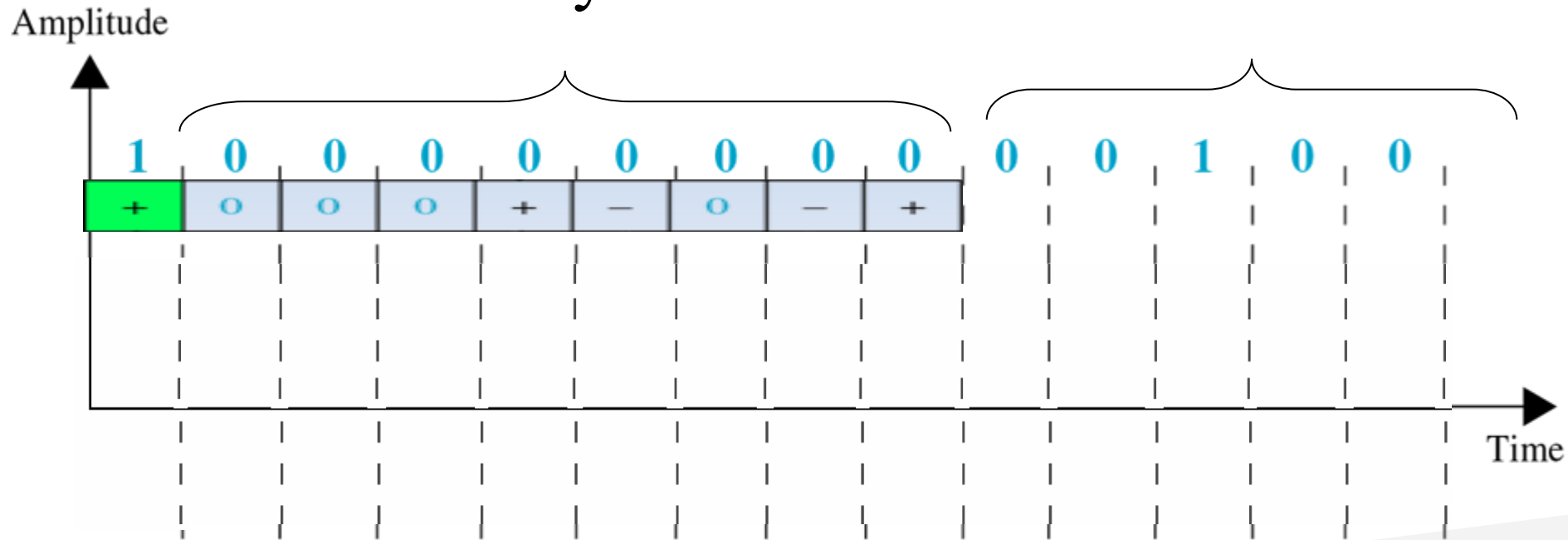
(a)

(b)

Ví dụ

- B8ZS
- Chuỗi bit truyền: 00.1000.0000.0001

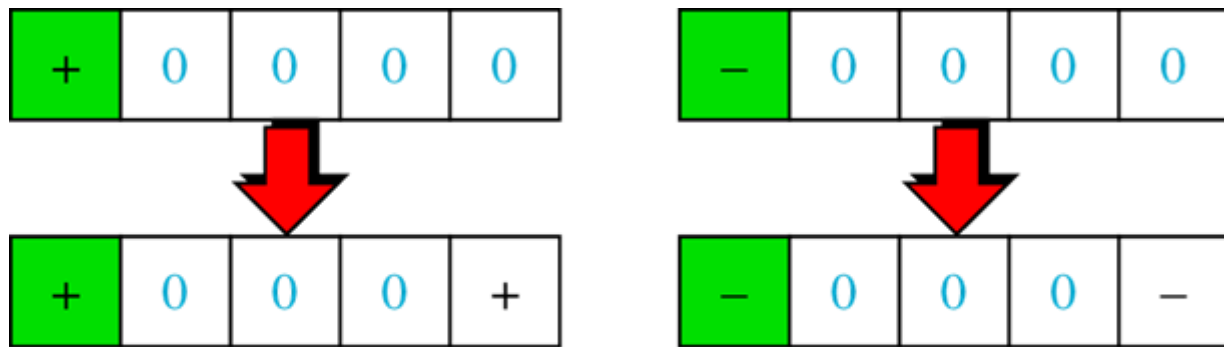

HDB3

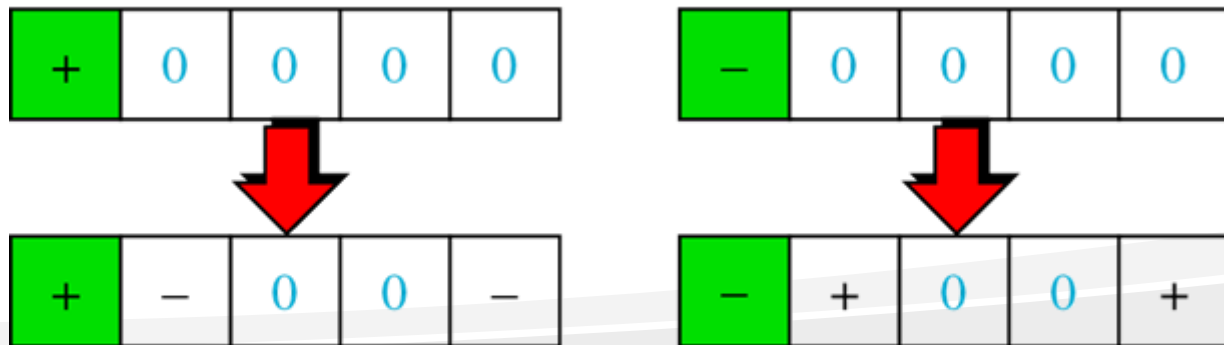
- ◆ HDB3 = High Density Bipolar 3
 - Mã hóa 4 bit 0 liên tiếp, dựa trên tổng số bit 1 kể từ lần thay thế sau cùng và cực tính của bit nằm liền trước
 - Nếu tổng số bit 1 trước đó là lẻ thì bit 0 thứ 4 sẽ chuyển thành bit vi phạm
 - Nếu tổng số bit 1 trước đó là chẵn thì bit 0 thứ nhất và thứ 4 sẽ chuyển thành bit vi phạm

HDB3

◆ HDB3 = High Density Bipolar 3

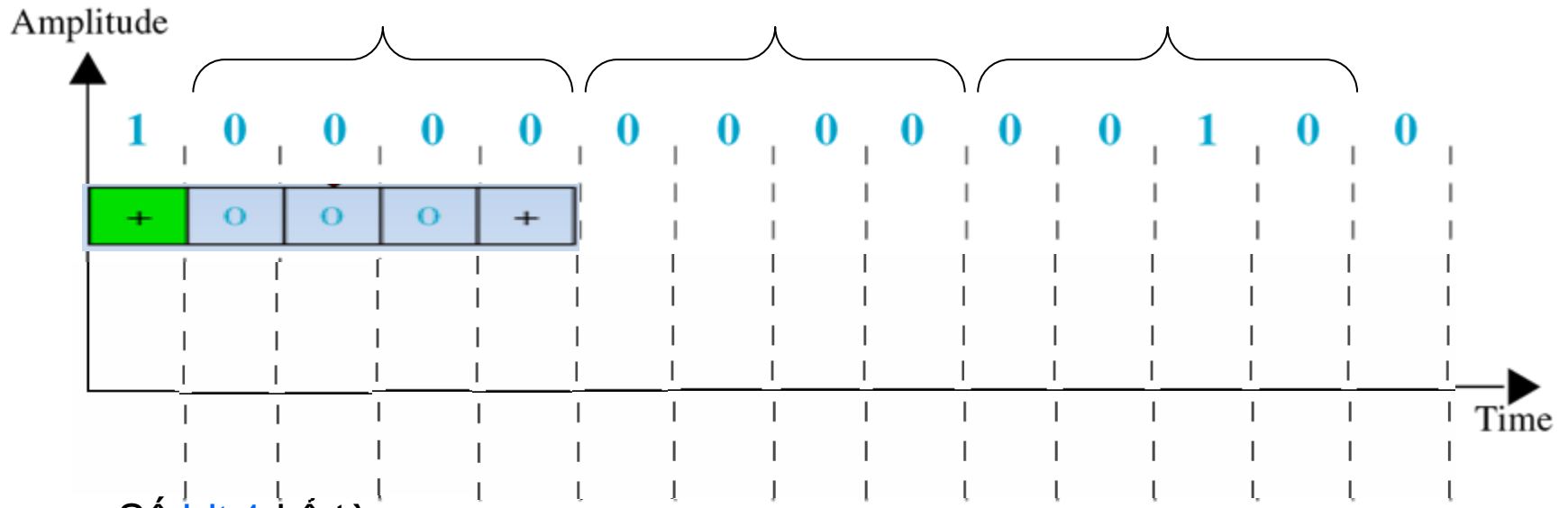
(a) If the number of 1s since the last substitution is odd

(b) If the number of 1s since the last substitution is even

Ví dụ

- HDB3
- Chuỗi bit truyền: 00.1000.0000.0001

Số bit 1 kể từ lần thay thế cuối cùng là **1**

Số bit 1 kể từ lần thay thế cuối cùng là **0**

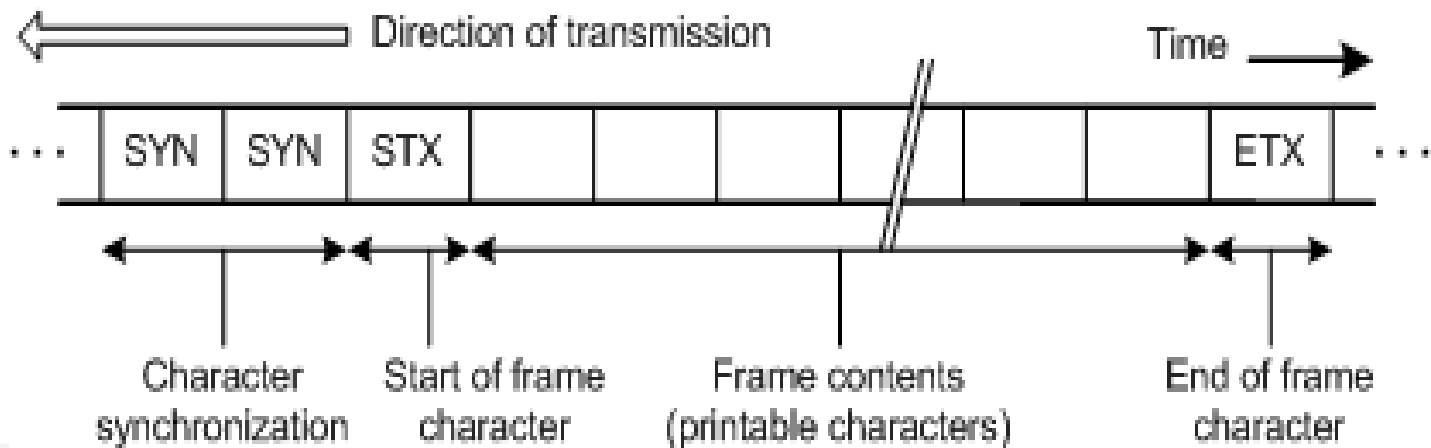

Nguyên lý kiểm soát đồng bộ

- Truyền đồng bộ định hướng ký tự
 - Character-oriented synchronous transmission
 - Dùng các ký tự điều khiển : SYN, STX, ETX, DLE.
- Truyền đồng bộ định hướng bit
 - Bit-oriented synchronous transmission
 - Dùng các mẫu bit điều khiển (flag byte or flag pattern)

Truyền đồng bộ định hướng ký tự

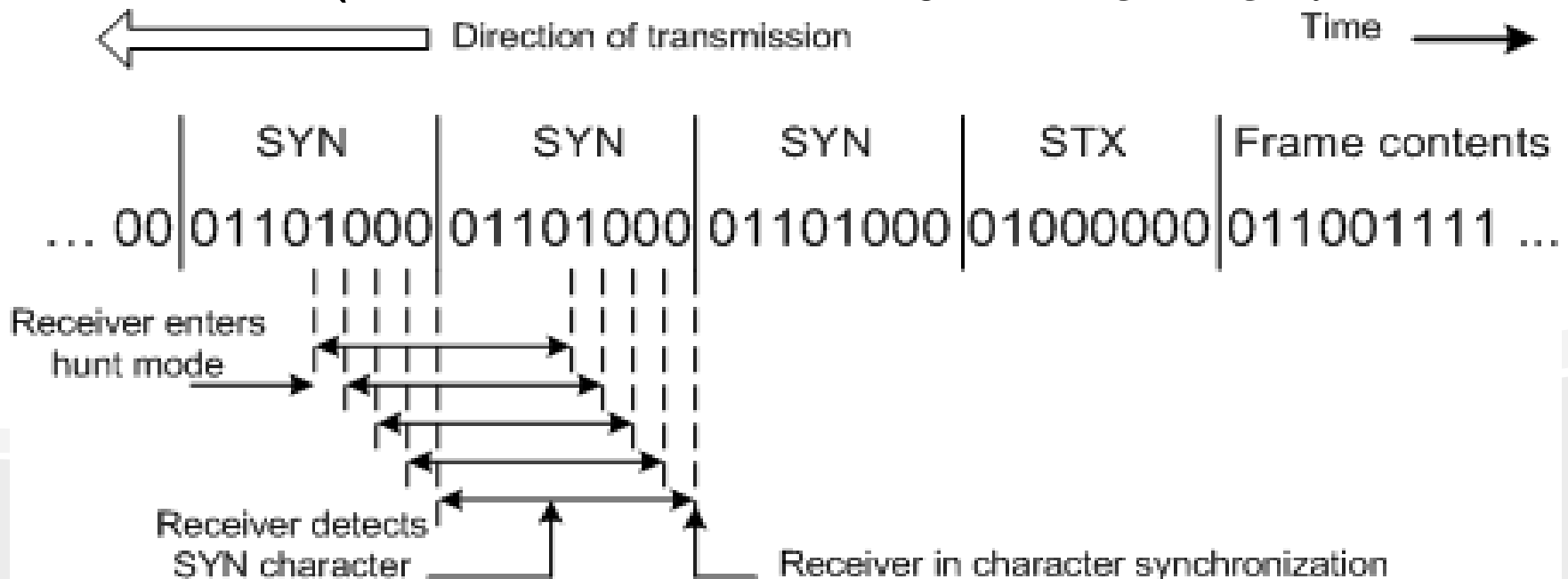
- Phía phát sẽ thêm vào 2 hoặc nhiều ký tự SYN trước và kết thúc mỗi khối ký tự
 - Nhằm duy trì đồng bộ bit
 - Đồng bộ ký tự

Dạng khung truyền định hướng ký tự

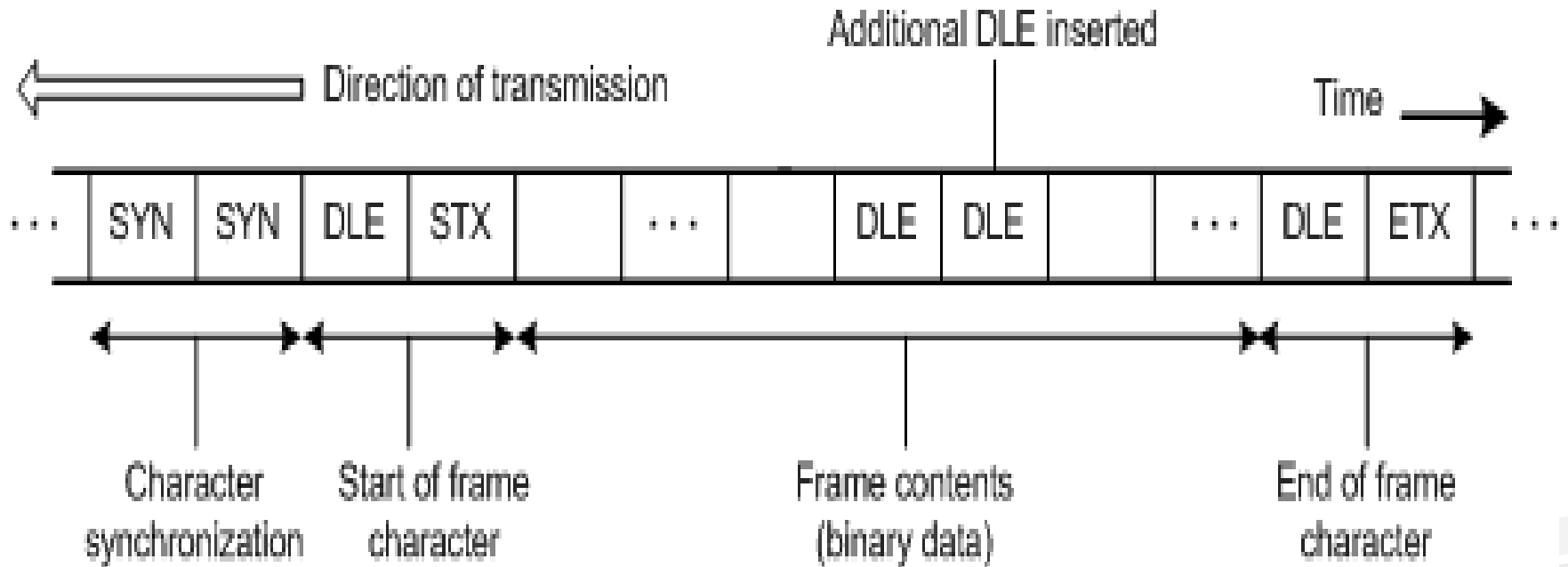
Truyền đồng bộ định hướng ký tự

- Khi máy thu đã được đồng bộ bit thì nó bắt đầu chế độ bắt số liệu
 - Dịch dòng bit trong một cửa sổ 8 bit khi tiếp nhận 1 bit mới
 - Kiểm tra xem 8 bit sau cùng có đúng bằng ký tự

Truyền đồng bộ định hướng ký tự

- Dữ liệu truyền được đóng gói bằng STX-ETX hoặc DLE STX – DLE ETX

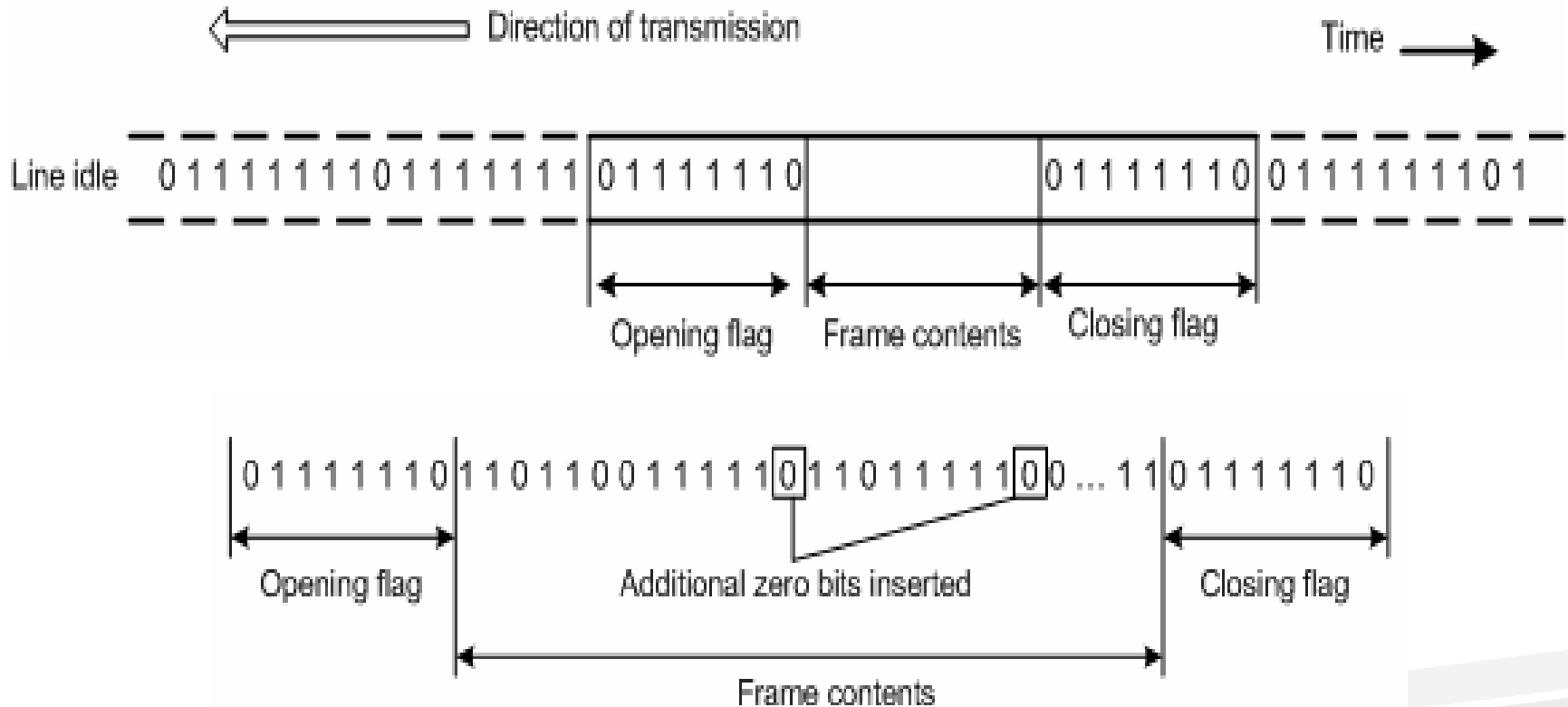
Định dạng khung dữ liệu trong suốt

Truyền đồng bộ định hướng bit

- Kiểu truyền định hướng ký tự với việc sử dụng ký tự SYN, STX, ETX, DLE có hiệu suất kém
 - Sử dụng định hướng bit
- Dùng chuỗi ký tự 8 bit 0111.1111 cho trạng thái đường dây rảnh
- Mẫu cờ 0111.1110 được dùng cho bắt đầu và kết thúc của một khung

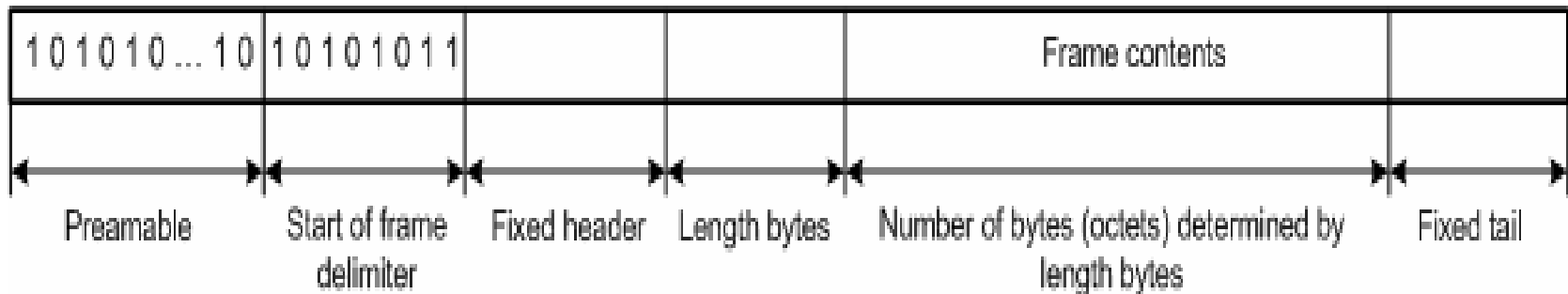
Truyền đồng bộ định hướng bit

Chuỗi 5 bit **1** liên tiếp -> chèn 1 bit **0**

Truyền đồng bộ định hướng bit

- Sử dụng mẫu bit preamble 10 bit 1010101010 để giúp các trạm có thể bám đồng bộ
- Kế đến là mẫu 8 bit 10101011 cho bắt đầu và kết thúc 1 khung

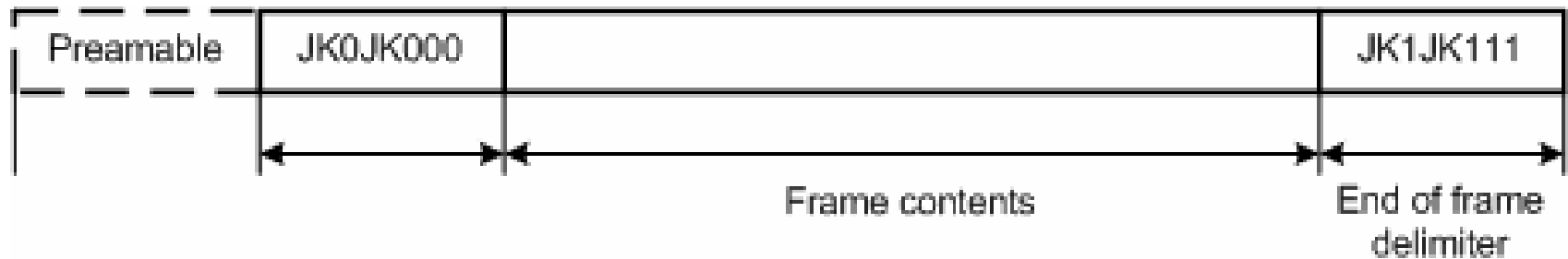

→ Dùng Flag + LEN

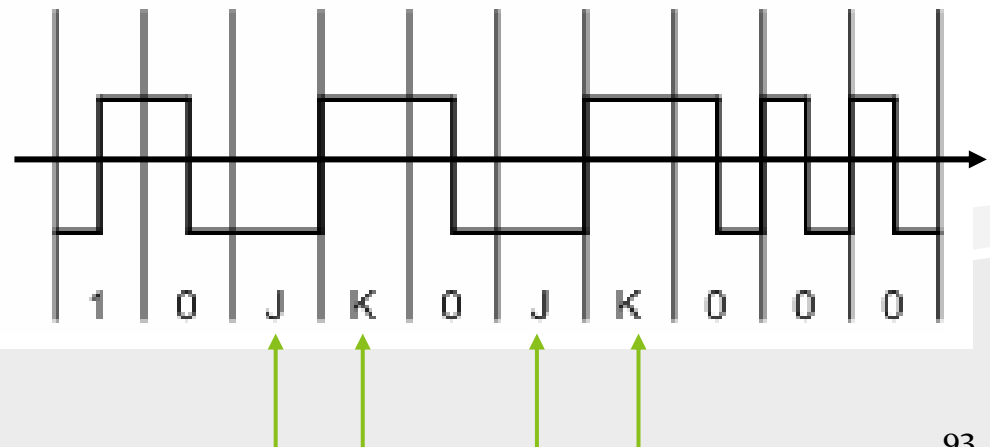
Truyền đồng bộ định hướng bit

→ Dùng vi phạm bit

- J bit: cùng mức điện áp bit trước đó
- K bit: Đảo mức điện áp bit trước đó

Manchester encoded bit stream with bit violations

NỘI DUNG

- 3.1 Các khái niệm cơ bản về truyền số liệu*
- 3.2 Thông tin nối tiếp không đồng bộ*
- 3.3 Thông tin nối tiếp đồng bộ*
- 3.4 Mạch điều khiển truyền số liệu*